

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅD

RÅDETS SJETTE DIREKTIV

af 17. maj 1977

om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag

(77/388/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 99 og 100,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det økonomiske og sociale Udvalg ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Samtlige medlemsstater har indført et merværdiafgiftssystem i overensstemmelse med Rådets første og andet direktiv af 11. april 1967 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter ⁽³⁾;

i medfør af afgørelse af 21. april 1970 angående udskiftning af medlemsstaternes finansielle bidrag med Fællesskabernes egne indtægter ⁽⁴⁾ skal Fællesskabernes budget, med forbehold af andre indtægter, finansieres fuldtud af Fællesskabets egne indtægter; disse indtægter omfatter blandt andet indtægter, som hidrører fra merværdiafgif-

ten, og som opnås ved anvendelse af en fælles sats på et beregningsgrundlag, der fastsættes på samme måde og efter fællesskabsregler;

den faktiske gennemførelse af den frie bevægelighed for personer, goder, tjenesteydelser og kapital samt den økonomiske sammenhæng i Fællesskabet bør fortsættes;

der bør tages hensyn til den målsætning, som går ud på ophævelse af afgifter ved indførsel og afgiftsgodtgørelser ved udførsel i samhandelen mellem medlemsstaterne, og det bør sikres, at det fælles system for omsætningsafgifter er neutralt med hensyn til godernes og tjenesteydelseernes oprindelse, for at der med tiden kan skabes et fælles marked med en sund konkurrence og med typiske træk svarende til dem, der karakteriserer et virkeligt hjemmemarked;

begrebet afgiftspligtig person skal præciseres, idet der, med henblik på at sikre, at afgiften bliver mere neutral, gives medlemsstaterne mulighed for heri at indbefatte visse lejlighedsvisse transaktioner;

da begrebet afgiftspligtig transaktion har givet anledning til vanskeligheder, navnlig med hensyn til transaktioner, der sidestilles med afgiftspligtige transaktioner, har det vist sig nødvendigt at præcisere disse begreber;

fastsættelsen af stedet for afgiftspligtige transaktioner har medført kompetencekonflikter mellem medlemsstaterne,

⁽¹⁾ EFT nr. C 40 af 8. 4. 1974, s. 25.

⁽²⁾ EFT nr. C 139 af 12. 11. 1974, s. 15.

⁽³⁾ EFT nr. 71 af 14. 4. 1967, s. 1301/67.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 94 af 28. 4. 1970, s. 19.

navnlig med hensyn til levering af et gode med montering og levering af tjenesteydelser; selv om stedet for levering af en tjenesteydelse principielt bør fastsættes som det sted, hvor den, der yder tjenesten, har etableret hjemstedet for sin erhvervsmæssige virksomhed, bør dette sted dog fastsættes som aftagerens land, navnlig for visse tjenesteydelser, der leveres mellem afgiftspligtige personer, hvis omkostninger indgår i goderne pris;

begreberne afgiftspligtens indtræden og afgiftens forfald bør harmoniseres, for at iværksættelsen og de senere ændringer af fællesskabssatsen får virkning fra samme dato i samtlige medlemsstater;

beskatningsgrundlaget bør harmoniseres, for at anvendelsen af fællesskabssatsen på afgiftspligtige transaktioner fører til sammenlignelige resultater i samtlige medlemsstater;

de satser, der skal anvendes af medlemsstaterne, bør åbne mulighed for normalt fradrag af afgiften i tidligere omsætningsled;

der bør udarbejdes en fælles liste over fritagelser med henblik på en sammenlignelig opkrævning af de egne indtægter i samtlige medlemsstater;

fradragsordningen bør harmoniseres i det omfang, den har indvirkning på opkrævningens virkelige størrelse, og beregningen af pro ratasatsen for fradraget bør foretages på ensartet måde i samtlige medlemsstater;

det bør nærmere angives, hvem der er betalingspligtige personer, navnlig for så vidt angår visse tjenesteydelser, hvor yderen er etableret i udlandet;

de betalingspligtige personers forpligtelser bør så vidt muligt harmoniseres for at sikre et minimum af garanti med hensyn til ensartet opkrævning af afgiften i samtlige medlemsstater; de betalingspligtige personer bør især regelmæssigt angive det samlede beløb for deres transaktioner, både i tidligere og senere led, når dette forekommer nødvendigt af hensyn til konstateringen af og kontrollen med beregningsgrundlaget for de egne indtægter;

de forskellige eksisterende særordninger bør harmoniseres; for så vidt angår mindre virksomheder bør der dog gives medlemsstaterne mulighed for at opretholde deres særordninger i overensstemmelse med fælles bestemmelser med henblik på en bredere harmonisering; for så vidt angår landbrugere bør der gives medlemsstaterne mulighed for at anvende en særordning, der omfatter en stan-

dardgodtgørelse af merværdiafgiften i et tidligere led til landbrugere, som ikke omfattes af den almindelige ordning; hovedprincipperne for en sådan ordning bør fastsættes, og der bør vedtages en fælles metode for fastsættelse af disse landbrugeres merværdi til brug ved opkrævningen af de egne indtægter;

der bør sikres en samordnet anvendelse af bestemmelserne i dette direktiv, og med henblik herpå er det uomgængeligt nødvendigt at vedtage en fællesskabsprocedure for samråd; nedsættelse af en udvalg vedrørende merværdiafgift vil gøre det muligt at tilrettelægge et nært samarbejde mellem medlemsstaterne og Kommissionen på dette område;

inden for visse grænser og på visse betingelser bør medlemsstaterne kunne indføre eller opretholde særlige foranstaltninger, der fraviger dette direktiv, for at forenkle afgiftens opkrævning eller undgå visse former for svig og unddragelse;

det kan vise sig hensigtsmæssigt at tillade medlemsstaterne at indgå aftaler, som kan indeholde fravigelser fra dette direktiv, med tredjelande eller med internationale organer;

det er uomgængeligt nødvendigt at fastsætte en overgangsperiode, der gør det muligt gradvist at tilpasse de nationale lovgivninger på de pågældende områder —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

INDLEDENDE BESTEMMELSER

Artikel 1

Medlemsstaterne tilpasser deres nugældende ordning for merværdiafgift til bestemmelserne i de følgende artikler.

De vedtager de nødvendige administrativt og ved lov fastsatte bestemmelser, for at deres således tilpassede ordning kan træde i kraft snarest muligt og senest den 1. januar 1978.

AFSNIT II

ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 2

Merværdiafgift pålægges:

1. Levering af goder og tjenesteydelser, som mod vederlag foretages i indlandet af en afgiftspligtig person, der optræder i denne egenskab.

2. Indførsel af goder.

AFSNIT III

TERRITORIAL AFGRÆNSNING

Artikel 3

1. Ved »indland« forstås i dette direktiv, anvendelsesområdet for traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, således som dette for hver medlemsstats vedkommende er fastlagt i artikel 227.

2. Følgende nationale områder omfattes ikke af udtrykket »indland«:

Forbundsrepublikken Tyskland:
øen Helgoland, området Büsingen.

Kongeriget Danmark:
Grønland.

Den italienske Republik:
Livigno, Campione d'Italia,
Luganosøens nationale farvande.

3. Såfremt Kommissionen finder, at de i stk. 2 omhandlede undtagelser ikke længere er rimelige, navnlig under hensyn til spørgsmålene om konkurrenceneutralitet og egne indtægter, forelægger den Rådet passende forslag herom.

AFSNIT IV

AFGIFTSPLIGTIGE PERSONER

Artikel 4

1. Som afgiftspligtig person anses enhver, der selvstændigt og uanset stedet udøver en af de i stk. 2 nævnte former for økonomisk virksomhed uanset formålet med eller resultatet af den pågældende virksomhed.

2. De former for økonomisk virksomhed, der er omhandlet i stk. 1, er alle former for virksomhed som producent, handlende eller tjenesteyder, herunder minedrift og landbrug, samt virksomhed inden for liberale og dermed sidestillede erhverv. Som økonomisk virksomhed anses blandt andet transaktioner, der omfatter udnyttelse af

materielle eller immaterielle goder med henblik på opnåelse af indtægter af en vis varig karakter.

3. Medlemsstaterne kan som afgiftspligtig person ligeledes anse enhver, der lejlighedsvis udfører en transaktion henhørende under de i stk. 2 omhandlede former for virksomhed og især en enkelt af følgende transaktioner:

a) levering af en bygning eller en del af en bygning med tilhørende jord inden første indflytning; medlemsstaterne kan fastlægge de nærmere betingelser for anvendelsen af dette kriterium på ombygninger og definere begrebet »tilhørende jord«;

medlemsstaterne kan anvende andre kriterier end første indflytning, således perioden mellem dagen for bygningens færdiggørelse og dagen for første levering, eller perioden mellem dagen for første indflytning og dagen for senere levering, såfremt disse perioder ikke overstiger henholdsvis fem og to år;

ved »bygning« forstås enhver grundfast konstruktion;

b) levering af en byggegrund;

ved »byggegrunde« forstås grunde, hvad enten de er byggemodnet eller ikke, når de af medlemsstaterne betragtes som sådanne.

4. Ved udtrykket »selvstændigt«, som er anvendt i stk. 1, undtages fra beskattningen lønmodtagere og andre personer, for så vidt de er forpligtede over for deres arbejdsgiver ved en arbejdskontrakt eller ved et andet retligt forhold, som skaber et arbejdstager-arbejdsgiverforhold med hensyn til arbejds- og aflønningsvilkår og arbejdsgiverens ansvar.

Med forbehold af det i artikel 29 nævnte samråd har de enkelte medlemsstater mulighed for at betragte personer, som er etableret i indlandet, og som i retlig forstand er selvstændige, men som finansielt, økonomisk og organisatorisk er nært knyttet til hinanden, som én enkelt afgiftspligtig person.

5. Stater, regioner, amter, kommuner og andre offentlige organer anses ikke som afgiftspligtige personer for så vidt angår virksomhed eller transaktioner, som de udøver eller foretager i deres egenskab af offentlig myndighed, også selv om de i forbindelse med denne virksomhed eller disse transaktioner modtager gebyrer, afgifter, bidrag eller vederlag.

Når de udøver sådanne former for virksomhed eller foretager sådanne transaktioner, skal de dog betragtes som afgiftspligtige personer for så vidt angår disse former for virksomhed eller disse transaktioner, såfremt deres fritagelse for afgiftspligten ville føre til konkurrencefordrejning af en vis betydning.

Under alle omstændigheder anses de ovennævnte organer som afgiftspligtige personer for så vidt angår de i bilag D

opregnede former for virksomhed, medmindre den udøvede virksomhed er ubetydelig.

Medlemsstaterne kan anse den virksomhed, som udøves af ovennævnte organer, og som er fritaget for afgift i henhold til artikel 13 eller 28, som virksomhed udøvet i egen skab af offentlig myndighed.

AFSNIT V

AFGIFTSPLIGTIGE TRANSAKTIONER

Artikel 5

Levering af goder

1. Ved »levering af et gode« forstås overdragelse af retten til som ejer at råde over et materielt gode.

2. Elektricitet, gas, varme, kulde og lignende anses som materielle goder.

3. Medlemsstaterne kan anse følgende som materielle goder:

- a) bestemte rettigheder over fast ejendom;
- b) tinglige rettigheder, som giver indehaveren heraf brugsret til en fast ejendom;
- c) andele og aktier, når besiddelsen heraf retligt eller faktisk sikrer rettigheder som ejer eller bruger over en fast ejendom eller en del af en fast ejendom.

4. Som levering i henhold til stk. 1 anses endvidere:

- a) overgang af ejendomsretten til et gode mod betaling af en erstatningsydelse, i henhold til pålæg fra det offentlige eller på dettes vegne eller ifølge lov;
- b) faktisk overdragelse af et gode i henhold til en kontrakt, som vedrører udlejning af et gode for et bestemt tidsrum eller salg af et gode på afbetaling, med den klausul, at ejendomsretten under normale forhold erhverves senest ved betaling af det sidste afdrag;
- c) overdragelse af et gode i henhold til en kommissionsaftale med henblik på køb eller salg.

5. Medlemsstaterne kan anse følgende som levering i henhold til stk. 1:

- a) levering af lønarbejde, det vil sige overgivelse fra ordremodtageren til ordregiveren af en rørlig genstand, som ordremodtageren har fremstillet eller samlet af

materialer og genstande, der af ordregiveren er udleveret ham til dette formål, uanset om ordremodtageren selv har fremskaffet en del af de anvendte materialer;

b) aflevering af visse byggearbejder.

6. Med levering mod vederlag sidestilles det forhold, at en afgiftspligtig person fra sin egen virksomhed udtager et gode, som han anvender til privat brug for sig selv eller for sit personale, eller som han overdrager vederlagsfrit, eller i øvrigt benytter til et virksomheden uvekkommende formål, såfremt dette gode eller de bestanddele, det er sammensat af, har givet ret til fuldt eller delvis fradrag af merværdiafgiften. Udtagelse af goder til virksomhedens eget brug i form af gaver af ringe værdi og vareprøver omfattes dog ikke af denne bestemmelse.

7. Medlemsstaterne kan sidestille følgende med levering mod vederlag;

- a) en afgiftspligtig persons udtagelse til brug for sin virksomhed af et gode som er frembragt, udført, udvundet, bearbejdet, indkøbt eller indført inden for rammerne af virksomhedsudøvelsen, når erhvervelsen af et sådant gode hos en anden afgiftspligtig person ikke ville give ham ret til fuldt fradrag af merværdiafgiften;
- b) en afgiftspligtig persons udtagelse af et gode til en ikke afgiftspligtig form for virksomhed, såfremt dette gode har givet ret til fuldt eller delvis fradrag af merværdiafgiften på tidspunktet for erhvervelsen eller for udtagelsen i henhold til litra a);
- c) bortset fra de i stk. 8 omhandlede tilfælde, det forhold, at en afgiftspligtig person eller personer, som indtræder i hans rettigheder, når han ophører med sin afgiftspligtige økonomiske virksomhed ligger inde med goder, såfremt disse goder har givet ret til fuldt eller delvis fradrag af merværdiafgiften ved erhvervelsen eller ved udtagelsen i henhold til litra a).

8. Medlemsstaterne kan anlægge den betragtning, at der, ved hel eller delvis overdragelse af en samlet formuemasse, mod eller uden vederlag, eller i form af indskud i et selskab, ikke er sket nogen levering af goder, og at modtageren træder i overdragerens sted. Medlemsstaterne kan i givet fald træffe de nødvendige forholdsregler for at undgå konkurrencefordrejning, når modtageren ikke er en fuldt afgiftspligtig person.

Artikel 6

Tjenesteydelser

1. Ved »tjenesteydelse« forstår enhver transaktion, der ikke er en levering af et gode i henhold til artikel 5.

En sådan transaktion kan blandt andet gå ud på:

- overdragelsen af et immaterielt formuegode, uanset om fordringen på godet er skriftlig eller ikke;
- en forpligtelse til at undlade noget eller til at tåle en handling eller en tilstand;
- udførelsen af en tjenesteydelse i henhold til et pålæg fra det offentlige eller på dets vegne eller ifølge lov.

2. Følgende sidestilles med tjenesteydelser mod vederlag:

- a) anvendelsen af et gode, der er bestemt for virksomheden, til privat brug for den afgiftspligtige person selv eller for hans personale eller i øvrigt til virksomheden uvedkommende formål, såfremt dette gode har givet ret til fuldt eller delvis fradrag af merværdiafgiften;
- b) vederlagsfri tjenesteydelser, som af den afgiftspligtige person udføres til eget brug eller til brug for hans personale eller i øvrigt til virksomheden uvedkommende formål.

Medlemsstaterne kan fravige bestemmelserne i dette stykke, såfremt en sådan undtagelse ikke giver anledning til konkurrencefordrejning.

3. Med henblik på at modvirke konkurrencefordrejning kan medlemsstaterne, med forbehold af det i artikel 29 nævnte samråd, med tjenesteydelser mod vederlag side- stille tjenesteydelser, som af en afgiftspligtig person udføres til brug for dennes virksomhed, såfremt en anden afgiftspligtig persons udførelse af en sådan tjenesteydelse ikke ville give ham ret til fuldt fradrag af merværdiafgiften.

4. Når en afgiftspligtig person, som handler i eget navn, men for tredjemands regning, optræder som formidler i forbindelse med en tjenesteydelse, anses han for selv at have modtaget og leveret den pågældende tjenesteydelse.

5. Artikel 5, stk. 8, finder tilsvarende anvendelse på tjenesteydelser.

Artikel 7

Indførsel

Ved »indførsel af et gode« forstår dette godes ankomst til indlandet som fastlagt i artikel 3.

AFSNIT VI

STEDET FOR AFGIFTSPLIGTIGE TRANSAKTIONER

Artikel 8

Levering af goder

1. Ved et godes leveringssted forstås:

- a) i tilfælde, hvor godet forsendes eller transporteres af leverandøren, af erhververen eller af tredjemand: det sted, hvor godet befinder sig på det tidspunkt, hvor forsendelsen eller transporten til erhververen påbegyndes; når godet af leverandøren eller for hans regning skal installeres eller monteres, med eller uden prøvekörsel, anses leveringsstedet at være det sted, hvor installeringen eller monteringen foretages; såfremt installeringen eller monteringen udføres i et andet land end leverandørens, træffer den medlemsstat, hvortil indførselen sker, de nødvendige foranstaltninger for at undgå dobbelt beskatning i denne stat;
- b) i tilfælde, hvor godet ikke forsendes eller transporteres: det sted, hvor godet befinder sig på tidspunktet for leveringen.

2. Uanset stk. 1, litra a), anses stedet for en levering foretaget af en importør som fastlagt i artikel 21, nr. 2, samt stedet for eventuelle påfølgende leveringer som beliggende i indførselslandet, såfremt stedet, hvor forsendelsen eller transporten påbegyndes, er beliggende i et andet land end indførselslandet.

Artikel 9

Tjenesteydelser

Ved leveringsstedet for en tjenesteydelse forstås det sted, hvor den, der yder tjenesten, har etableret enten hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller et fast forretningssted, hvorfra tjenesteydelsen leveres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant fast forretningssted hans bopæl eller hans sædvanlige opholdssted.

2. Dog gælder følgende:

- a) leveringsstedet for tjenesteydelser vedrørende fast ejendom, herunder ydelser fra ejendomsmæglere, ejendomshandlere og sagkyndige, samt ydelser vedrørende forberedelse eller samordning af byggearbejder, således ydelser fra arkitekter og tilsynsførende, er det sted, hvor ejendommen er beliggende;
- b) leveringsstedet for transportydelser er det sted, hvor transporten finder sted, idet der tages hensyn til tilbagelagte strækninger;

- c) leveringsstedet for tjenesteydelser i forbindelse med
- virksomhed inden for kulturel aktivitet, kunst, sport, videnskab, undervisning og underholdning eller lignende, herunder ydelser som organisator af sådan virksomhed samt i givet fald tjenesteydelser knyttet til disse former for virksomhed,
 - virksomhed knyttet til transport, såsom lastning losning, omladning og lignende virksomhed,
 - sagkyndig vurdering af løsørengenstande,
 - arbejde udført på løsørengenstande,
- er det sted, hvor disse tjenesteydelser faktisk udføres;
- d) leveringsstedet for tjenesteydelser i form af udlejning af sådanne løsørengenstande, bortset fra transportmidler af enhver art, som af en udlejer i en medlemsstat udføres til en anden medlemsstat med henblik på benyttelse i sidstnævnte stat, er det sted, hvor benyttelsen sker;
- e) leveringsstedet for følgende tjenesteydelser, som præsteres for aftagere, der er etableret uden for Fællesskabet, eller for afgiftspligtige personer, som er etableret i Fællesskabet, men uden for yderens land, er det sted, hvor aftageren har etableret enten hjemstedet for sin erhvervsmæssige virksomhed eller et fast forretningssted, til hvilket tjenesteydelsen præsteres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant forretningsstedhans bopæl eller hans sædvanlige opholdssted:
- hel eller delvis overdragelse af ophavsretten, patentrettigheder, licensrettigheder, retten til varemærker, fællesmærker og mønstre og af andre lignende rettigheder,
 - reklamevirksomhed,
 - ydelser fra rådgivningsvirksomheder, ingeniører, projekteringsvirksomheder, advokater og revisorer, samt andre lignende ydelser tillige med databehandling og meddelelse af oplysninger,
 - forpligtelser til helt eller delvis at undlade udøvelse af en erhvervsmæssig virksomhed eller brug af en af de i dette litra omhandlede rettigheder,
 - bank-, finansierings- og forsikringstransaktioner, herunder genforsikring, med undtagelse af udlejning af bankbokse,
 - virksomhed som vikarbureau,
 - tjenesteydelser, der udføres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, såfremt deres virksomhed vedrører levering af sådanne ydelser som omhandlet i dette litra.

3. Med henblik på at undgå dobbelt påligning af afgifter, ikke-påligning af sådanne eller konkurrencefordrejning, kan medlemsstaterne med hensyn til tjenesteydelser i henhold til stk. 2, litra e), og med hensyn til udlejning af løsørengenstande anse

- a) leveringsstedet for tjenesteydelsen, når dette i henhold til denne artikel er beliggende i indlandet, som beliggende uden for Fællesskabet, såfremt den faktiske benyttelse eller udnyttelse finder sted uden for Fællesskabet;
- b) leveringsstedet for tjenesteydelsen, når dette i henhold til denne artikel er beliggende uden for Fællesskabet, som beliggende i indlandet, såfremt den faktiske benyttelse eller udnyttelse finder sted i indlandet.

AFSNIT VII

AFGIFTSPLIGTENS INDRÆDEN OG AFGIFTENS FORFALD

Artikel 10

1. I det følgende forstås ved

- a) afgiftspligtens indtræden: den omstændighed, der bevirker, at lovens betingelser for afgiftens forfald er opfyldt;
- b) afgiftens forfald: det forhold, at statskassen i henhold til loven fra et bestemt tidspunkt kan gøre sit krav gældende over for den afgiftspligtige person, også selv om der kan gives udsættelse med betalingen.

2. Afgiftspligten indtræder og afgiften forfalder på det tidspunkt, hvor levering af goderne eller tjenesteydelsen finder sted. Levering af andre goder end de i artikel 5, stk. 4, litra b), omhandlede, og af tjenesteydelser, som medfører flere på hinanden følgende afregninger eller betalinger, anses at finde sted ved udløbet af de perioder, som disse afregninger eller betalinger vedrører.

Såfremt der betales afdrag, inden leveringen eller tjenesteydelsen finder sted, forfalder afgiften i forbindelse med det modtagne beløb dog på det tidspunkt, hvor afdraget indgår.

Uanset ovennævnte bestemmelser kan medlemsstaterne træffe afgørelse om, at afgiften for visse transaktioner og for visse kategorier af afgiftspligtige personer forfalder:

- enten senest ved udstedelsen af faktura eller af det dokument, der tjener som faktura, eller
- senest når vederlaget indgår, eller

— såfremt der ikke udstedes faktura, eller såfremt denne eller det dokument, der tjener som faktura, udstedes for sent, inden for en nærmere angivet frist fra afgiftspligtens indtræden.

3. Ved indførsel indtræder afgiftspligten, og afgiften forfalder, på det tidspunkt, hvor godet ankommer til indlandet som fastlagt i artikel 3.

Skal der for indførte goder svares told, landbrugsimportafgifter eller afgifter med tilsvarende virkning, og disse er fastsat som et led i en fælles politik, kan medlemsstaterne knytte afgiftspligtens indtræden og afgiftens forfald til de tilsvarende begreber gældende for disse fællesskabsafgifter.

Skal der for indførte goder ikke svares nogen af disse fællesskabsafgifter, kan medlemsstaterne anvende de gældende toldbestemmelser ved fastlæggelse af afgiftspligtens indtræden og afgiftens forfald.

Henføres goderne straks ved indførselen under en af de i artikel 16, stk. 1, punkt A, omhandlede ordninger eller under en ordning for midlertidig indførsel eller en transitordning, vil afgiftspligten først indtræde, og afgiften først forfalde, på det tidspunkt, hvor goderne udgår af den nævnte ordning og angives til forbrug.

AFSNIT VIII

BESKATNINGSGRUNDLAG

Artikel 11

A. I indlandet

1. Beskatningsgrundlaget er:

- ved levering af goder og tjenesteydelser, bortset fra de under litra b), c) og d) omhandlede, den samlede modværdi, som leverandøren eller tjenesteyderen modtager eller vil modtage af køberen, aftageren eller tredjemand for de pågældende transaktioner, herunder tilskud, der er direkte forbundet med transaktionernes pris;
- ved de i artikel 5, stk. 6 og 7, omhandlede transaktioner, købsprisen for goderne eller for tilsvarende goder eller i mangel af en købspris, kostprisen; begge disse priser bestemt på det tidspunkt, hvor transaktionerne finder sted;
- ved de i artikel 6, stk. 2, omhandlede transaktioner, de udgifter, som den afgiftspligtige person har haft i forbindelse med tjenesteydelsen;
- ved de i artikel 6, stk. 3, omhandlede transaktioner, normalværdien af den pågældende transaktion.

Ved en tjenesteydelses »normalværdi« forstår hele det beløb, som en aftager i samme omsætningsled som det, hvori transaktionen finder sted, under frie konkurrencevilkår skulle have betalt til en selvstændig tjenesteyder i indlandet for samme ydelse på det tidspunkt, hvor transaktionen finder sted.

2. Følgende medregnes i beskatningsgrundlaget:

- skatter, told, importafgifter og andre afgifter med undtagelse af selve merværdiafgiften;
- biomkostninger såsom provisions-, emballage-, transport- og forsikringsomkostninger, som leverandøren forlanger afholdt af køberen eller aftageren. Omkostninger, der er omfattet af en særskilt aftale, kan af medlemsstaterne betragtes som biomkostninger.

3. Følgende medregnes ikke i beskatningsgrundlaget:

- prisnedsættelser i form af kasserabat for forudbetaling;
- rabat og bonus, der ydes køberen eller aftageren, og som opnås på det tidspunkt, hvor transaktionen finder sted;
- beløb, som en afgiftspligtig person modtager fra køber eller aftager som tilbagebetaling af omkostninger afholdt i disses navn og for disses regning, og som i hans bogholderi godskrives en interimskonto. Den pågældende afgiftspligtige person skal gøre rede for det faktiske beløb for disse udgifter og kan ikke fradrage den afgift, der eventuelt har belastet dem.

B. Ved indførsel af goder

1. Beskatningsgrundlaget er:

- den pris, som importøren har betalt eller skal betale, hvis denne pris udgør den eneste modværdi som fastsat under punkt A, stk. 1, litra a);
- normalværdien, i mangel af en pris eller hvis den pris, der er betalt eller som skal betales, ikke udgør den eneste modværdi for det indførte gode.

Ved et indført godes »normalværdi« forstår hele det beløb, som en importør i samme omsætningsled som det, hvori indførselen finder sted under frie konkurrencevilkår skulle have betalt til en selvstændig leverandør i det land, hvorfra godet udføres, for samme gode på det tidspunkt, hvor afgiften forfalder.

2. Medlemsstaterne kan som beskatningsgrundlag vælge den værdi, der er fastsat i forordning (EØF) nr. 803/68 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EFT nr. L 148 af 28. 6. 1968, s. 6.

3. I beskatningsgrundlaget medregnes følgende elementer såfremt de ikke allerede indgår heri:

- a) skatter, told importafgifter og andre afgifter, som skal svares uden for indførselslandet, samt sådanne, som er foranlediget af indførselen, med undtagelse af den merværdiafgift, der skal opkræves;
- b) biomkostninger såsom provisions-, emballage-, transport- og forsikringsomkostninger, som påløber indtil goderne første bestemmelsessted i indlandet;

ved »første bestemmelsessted« forstås det sted, der er angivet i fragtbrevet eller i ethvert andet transportdokument, i henhold til hvilket goderne bringes ind i indførselslandet; i mangel af en sådan angivelse antages det første bestemmelsessted at være det sted, hvor godset første gang omlades i det pågældende land.

Medlemsstaterne kan ligeledes i beskatningsgrundlaget medregne de ovenfor omhandlede biomkostninger, såfremt disse hidrører fra transport til et andet bestemmelsessted, og dette er kendt på det tidspunkt, hvor afgiftspligten indtræder.

4. I beskatningsgrundlaget medregnes ikke de under punkt A, stk. 3, litra a) og b) anførte elementer.

5. For goder, som har været midlertidigt udført, og som genindføres efter i udlandet at være undergået reparation, forarbejdning, tilpasning omdannelse eller bearbejdning, og som ved genindførelsen ikke er fritaget for afgift i medfør af artikel 14, stk. 1, litra f), træffer medlemsstaterne foranstaltninger for at sikre, at den afgiftsmæssige behandling for så vidt angår merværdiafgiften for det fremkomne gode er den samme som den, der ville være blevet anvendt på de pågældende goder, såfremt ovennævnte transaktioner var blevet udført i indlandet.

C. Diverse bestemmelser

1. I tilfælde af annullation, afbestilling, ophævelse, ikke eller kun delvis betaling eller afslag i prisen efter det tidspunkt, hvor transaktionen har fundet sted, nedsættes beskatningsgrundlaget tilsvarende på betingelser, som fastsættes af medlemsstaterne.

For så vidt angår ikke eller kun delvis betaling, kan medlemsstaterne dog fravige denne bestemmelse.

2. Såfremt de elementer, som tjener til bestemmelse af beskatningsgrundlaget, er angivet i en anden møntsort end den, som anvendes i den medlemsstat, hvor værdifastsættelsen sker, fastsættes omregningskursen i overensstemmelse med artikel 12 i forordning (EØF) nr. 803/68.

3. Hvad angår beløbene for returemballage kan medlemsstaterne:

- enten undlade at medregne dem i beskatningsgrundlaget og træffe de nødvendige foranstaltninger til, at dette grundlag reguleres, såfremt emballagen ikke returneres;
- eller medregne dem i beskatningsgrundlaget og træffe de nødvendige foranstaltninger til, at dette grundlag reguleres, såfremt emballagen rent faktisk returneres.

AFSNIT IX

SATSER

Artikel 12

1. Den sats, der skal anvendes på afgiftspligtige transaktioner er den, som er gældende på det tidspunkt, hvor afgiftspligten indtræder. I denne forbindelse gælder dog følgende:

- a) i de i artikel 10, stk. 2, andet og tredje afsnit, omhandlede tilfælde anvendes den sats, der er gældende på det tidspunkt, hvor afgiften forfalder;
- b) for de i artikel 10, stk. 3, andet og tredje afsnit, omhandlede tilfælde anvendes den sats, der er gældende på det tidspunkt, hvor goderne angives til forbrug.

2. I tilfælde af ændringer i satserne kan medlemsstaterne:

- foretage reguleringer i de i stk. 1, litra a), anførte tilfælde for at tage hensyn til den sats, som var gældende på det tidspunkt, da goderne blev leveret eller tjenesteydelserne udført,
- vedtage hensigtsmæssige overgangsforanstaltninger.

3. Merværdiafgiftens normalsats fastsættes af hver medlemsstat som en bestemt procentsats af beskatningsgrundlaget, der er den samme for levering af goder og for tjenesteydelser.

4. Bestemte leveringer af goder og bestemte tjenesteydelser kan undergives forhøjede eller reducerede satser. Hver reduceret sats fastsættes således, at det normalt vil være muligt i det merværdiafgiftsbeløb, der fremkommer ved anvendelsen af denne sats, at foretage fradrag af den samlede, i henhold til artikel 17, fradragsberettigede merværdiafgift.

5. Den sats, der finder anvendelse ved indførsel af et gode, er den samme som den, der skal anvendes ved levering af et tilsvarende gode i det pågældende land.

AFSNIT X

AFGIFTSFRITAGELSER

Artikel 13

Afgiftsfritagelser i indlandet

A. Fritagelser til fordel for visse former for virksomhed af almen interesse

1. Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser fritager medlemsstaterne på betingelser, som de fastsætter for at sikre en korrekt og enkel anvendelse af nedennævnte fritagelser, og med henblik på at forhindre enhver mulig form for svig, unddragelse og misbrug:

- a) tjenesteydelser og hertil knyttede leveringer af goder, præsteret af det offentlige postvæsen, bortset fra personbefordring og telekommunikation;
- b) hospitalsbehandling og pleje samt transaktioner i nær tilknytning hertil, udført af offentligretlige organer, eller under sociale betingelser svarende til dem, der gælder for sådanne organer, af hospitaler, centre for lægebehandling og diagnostik og andre lignende behørigt anerkendte institutioner;
- c) behandling af personer som et led i udøvelse af lægering og dertil knyttede erhverv, som fastsat af den pågældende medlemsstat;
- d) levering af organer, blod og mælk fra mennesker;
- e) tjenesteydelser præsteret af tandteknikere som et led i udøvelsen af deres erhverv samt tandlægers og tandteknikers levering af tandproteser;
- f) tjenesteydelser præsteret af selvstændige grupper af personer, der udøver en virksomhed, som er fritaget for afgift, eller for hvilken de ikke er afgiftspligtige, med henblik på at yde deres medlemmer de for udøvelsen af denne virksomhed direkte nødvendige tjenester, såfremt disse grupper kun afkræver deres medlemmer, hvad der nøjagtigt svarer til deres andel i de fælles udgifter, under forudsætning af at denne fritagelse ikke vil kunne fremkalde konkurrencefordrejning;
- g) tjenesteydelser og levering af goder med nær tilknytning til social bistand og social sikring, herunder sådanne, som præsteres af alderdomshjem, af offentligretlige organer eller af andre organer, der er anerkendt af den pågældende medlemsstat som foretagender af almenyttig karakter;
- h) tjenesteydelser og levering af goder med nær tilknytning til beskyttelse af børn og unge, som præsteres af offentligretlige organer eller andre organer, der er an-

erkendt af den pågældende medlemsstat som foretagender af almenyttig karakter;

- i) uddannelse af børn og unge, skole- og universitetsundervisning, faglig uddannelse eller omskoling samt tjenesteydelser og levering af goder med nær tilknytning hertil, som præsteres af offentligretlige organer med disse formål eller af andre organer, der er anerkendt af den pågældende medlemsstat som havende tilsvarende formål;
 - j) privattimer givet af undervisere på skole- eller universitetsniveau;
 - k) det forhold at personale af religiøse eller filosofiske institutioner stilles til rådighed for de ovenfor i litra b), g), h) og i), nævnte former for virksomhed samt med henblik på bistand af åndelig karakter;
 - l) organisationers levering af tjenesteydelser og goder i nær tilknytning hertil til fordel for deres medlemmer i disses fælles interesse mod et kontingent, der er fastsat i overensstemmelse med vedtægterne, såfremt de pågældende organisationer ikke arbejder med gevinst for øje, og deres formål enten er af politisk fagforeningsmæssig, religiøs, patriotisk, filosofisk eller filantropisk karakter eller vedrører borgerlige rettigheder, under forudsætning af at denne fritagelse ikke vil kunne fremkalde konkurrencefordrejning;
 - m) visse former for tjenesteydelser i nær tilknytning til udøvelsen af sport eller fysisk træning, der præsteres af organer, som ikke arbejder med gevinst for øje, til fordel for personer, der deltager i sport eller fysisk træning;
 - n) visse kulturelle tjenesteydelser og levering af goder i nær tilknytning hertil, der præsteres af offentligretlige organer eller af andre kulturelle organer, som er anerkendt af den pågældende medlemsstat;
 - o) tjenesteydelser og levering af goder, der præsteres af organer, hvis transaktioner er fritaget i overensstemmelse med litra b), g), h), i), l), m) og n), i forbindelse med indsamlingsarrangementer, der foretages til egen fordel, under forudsætning af at denne fritagelse ikke vil kunne fremkalde konkurrencefordrejning. Medlemsstaterne kan indføre enhver nødvendig begrænsning navnlig med hensyn til antallet af de arrangementer eller størrelsen af de indkomne beløb, for hvilke der kan meddeles fritagelse;
 - p) transport af syge eller tilskadekomne personer med køretøjer specielt konstrueret til dette formål, som foretages af behørigt anerkendte organer;
 - q) virksomhed udøvet af sådanne offentlige radio- og fjernsynsorganer, som ikke har kommerciel karakter.
2. a) Medlemsstaterne kan for så vidt angår andre organer end offentligretlige i hvert enkelt tilfælde gøre meddelelse af enhver af de i stk. 1, litra b), g), h), i), l), m) og n), fastsatte fritagelser betinget af, at en eller flere af følgende forudsætninger er opfyldt:

- de pågældende organer må ikke have til formål systematisk at søge vinding, hvorfor et eventuelt overskud aldrig må uddeles, men skal anvendes til opretholdelse eller forbedring af ydelserne,
 - de skal i hovedsagen forvaltes og administreres vederlagsfrit af personer, der ikke selv eller gennem formidlere direkte eller indirekte er interesseret i driftsresultaterne,
 - deres priser skal være godkendt af det offentlige, eller må ikke overskride sådanne godkendte priser, eller — for så vidt angår transaktioner, der ikke kræver godkendelse af priserne — være lavere end de priser, der for tilsvarende transaktioner forlanges af handelsforetagender, som skal svare merværdiafgift,
 - fritagelserne må ikke kunne fremkalde alvorlig konkurrencefordrejning til skade for de handelsforetagender, som skal svare merværdiafgift;
- b) Tjenesteydelser eller levering af goder omfattes ikke af de i stk. 1, litra b), g), h), i), l), m) og n), fastsatte fritagelser, såfremt:
- de ikke er uomgængelig nødvendige for udførelsen af transaktioner, der er fritaget for afgift,
 - de hovedsageligt tager sigte på at give organet yderligere indtægter ved udførelse af transaktioner i direkte konkurrence med handelsforetagender, som skal svare merværdiafgift.
- B. Andre fritagelser**
- Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser fritager medlemsstaterne på betingelser, som de fastsætter for at sikre en korrekt og enkel anvendelse af nedennævnte fritagelser, og med henblik på at forhindre enhver mulig form for svig, unddragelse og misbrug:
- a) forsikrings- og genforsikringstransaktioner, herunder sådanne tjenesteydelser i forbindelse med disse transaktioner, som udføres af forsikringsmæglere og -formidlere;
- b) bortforpagtning og udlejning af fast ejendom, med undtagelse af:
1. udlejning inden for hotelsektoren eller sektorer med tilsvarende opgaver, således som dette begreb er fastlagt i medlemsstaternes lovgivning, herunder udlejning i ferieleje eller i områder, der er indrettet som campingpladser;
 2. udlejning af pladser til parkering af køretøjer;
 3. udlejning af udstyr og maskiner, der installeres på brugsstedet;
 4. udlejning af bokse.
- Medlemsstaterne kan fastsætte yderligere undtagelser inden for dette fritagelsesområde;
- c) levering af goder, der udelukkende har været anvendt i forbindelse med sådanne former for virksomhed, som i medfør af denne artikel eller af artikel 28, stk. 3, litra b), er fritaget for afgift, såfremt disse goder ikke har givet ret til fradrag, samt levering af goder, hvis anskaffelse eller anvendelse har været undtaget fra retten til fradrag i medfør af artikel 17, stk. 6;
- d) følgende transaktioner:
1. ydelse og formidling af lån samt forvaltning af lån ved den person, som har ydet lånene;
 2. forhandlinger og indgåelse af forpligtelser om sikkerhedsstillelse og andre former for sikkerhed og garantier, samt forvaltning af kreditgarantier ved den person, der har ydet kreditten;
 3. transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende anbringelse af midler, kontokurantkonti, betalinger, overførsler, fordringer, checks og andre i handelsforhold benyttede dokumenter, dog ikke inddrivelse af fordringer;
 4. transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende valuta, pengesedler og mønter, der anvendes som lovligt betalingsmiddel, dog ikke mønter og sedler, som er samlereobjekter; ved samlereobjekter forstås sådanne mønter af guld, sølv eller andet metal, samt sedler, der ikke i almindelighed anvendes som lovligt betalingsmiddel, eller som er af numismatisk interesse;
 5. transaktioner, herunder forhandlinger, med undtagelse af forvaring og forvaltning, i forbindelse med aktier, andele i selskaber eller andre sammenslutninger, obligationer, og andre adkomstbeviser, bortset fra:
 - varerepræsentativer,
 - de i artikel 5, stk. 3, omhandlede rettigheder og adkomstbeviser;
 6. forvaltning af investeringsforeninger, således som disse er fastsat af medlemsstaterne;
- e) levering til pålydende værdi af postfrimærker, som kan anvendes til frankering i indlandet, stempelmærker og andre lignende værdimærker;

- f) væddemål, lotterier og andre former for hasardspil eller spil om penge, på de betingelser og med de begrænsninger, som er fastlagt af hver medlemsstat;
- g) levering af bygninger eller dele heraf med tilhørende jord, med undtagelse af de i artikel 4, stk. 3, litra a), nævnte;
- h) levering af fast ejendom bortset fra bygninger, med undtagelse af de i artikel 4, stk. 3, litra b), nævnte byggegrunde.

C. Valgmulighed

Medlemsstaterne kan indrømme afgiftspligtige personer ret til at vælge at erlægge afgift i tilfælde af:

- a) bortforpagtning og udlejning af fast ejendom;
- b) transaktioner omhandlet under punkt B, litra d), g) og h).

Medlemsstaterne kan begrænse omfanget af denne valgfrihed; de fastsætter de nærmere bestemmelser for dens udøvelse.

Artikel 14

Afgiftsfritagelse ved indførsel

1. Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser fritager medlemsstaterne på betingelser, som de fastsætter for at sikre en korrekt og enkel anvendelse af nedenævnte fritagelser, og med henblik på at forhindre enhver mulig form for svig, unddragelse og misbrug:

- a) endelig indførsel af goder, såfremt afgiftspligtige personers levering heraf under alle omstændigheder er fritaget i indlandet;
- b) indførsel af goder, der anmeldes med henblik på inddragelse under en transitordning;
- c) indførsel af goder, der anmeldes med henblik på inddragelse under en ordning vedrørende midlertidig indførsel, og som derfor opnår fritagelse for told, eller kunne have opnået fritagelse herfor, hvis de var blevet indført fra et tredjeland;
- d) endelig indførsel af goder, som er berettiget til anden toldfritagelse end den, der følger af den fælles toldtarif, eller som kunne have opnået sådan fritagelse, hvis de var blevet indført fra et tredjeland; medlemsstaterne kan dog undlade at indrømme fritagelsen, hvis der er fare for, at den i væsentligt omfang kan gribe ind i konkurrenceforholdene på hjemmemarkedet;

e) genindførsel af goder i samme stand som ved udførselen, foretaget af den, som har udført dem, når goderne kan fritages for told, eller kunne have opnået fritagelse herfor, hvis de var blevet indført fra et tredjeland;

f) genindførsel af løsøregenstande foretaget af den, som har udført dem eller af tredjemand for hans regning, når disse goder i en anden medlemsstat er blevet bearbejdet, og dette arbejde har været pålagt afgift uden ret til fradrag eller tilbagebetaling;

g) indførsel af goder:

— som foretages inden for rammerne af diplomatiske og konsulære forbindelser, når goderne opnår fritagelse for told, eller kunne have opnået fritagelse herfor, hvis de var blevet indført fra et tredjeland;

— som foretages af internationale organisationer, der er anerkendt som sådanne af de offentlige myndigheder i værtslandet, og af medlemmer af nævnte organisationer, inden for de grænser og på de betingelser, der er fastsat ved internationale konventioner om oprettelse af disse organisationer eller ved aftaler om hjemsted;

— som foretages i en medlemsstat, der er part i Den nordatlantiske Traktat, af væbnede styrker fra andre stater, der er parter i nævnte traktat, og som er bestemt til brug for disse styrker eller det civile personale, der ledsager disse, eller til forsyning af deres messer og kantiner, når disse styrker udgør et led i det fælles forsvar;

h) havfiskerivirksomheders landing i havne af deres fiskeriprodukter i ubearbejdet stand eller, efter en forarbejdning i konserveringsøjemed, med henblik på afsætning, når produkterne endnu ikke er leveret;

i) tjenesteydelser i forbindelse med indførsel af goder, såfremt tjenesteydelsens værdi indgår i beskatningsgrundlaget i overensstemmelse med artikel 11, punkt B, stk. 3, litra b);

j) centralbankers indførsel af guld.

2. Kommissionen forelægger snarest Rådet forslag med henblik på indførelse af fællesskabsbestemmelser om skatter og afgifter, der præciserer anvendelsesområdet for de i stk. 1 nævnte fritagelser og de nærmere regler for disse praktiske gennemførelse.

Indtil disse reglers ikrafttræden kan medlemsstaterne:

— opretholde gældende nationale bestemmelser inden for rammerne af ovennævnte bestemmelser;

- tilpasse disse nationale bestemmelser med henblik på at mindske tilfælde af konkurrencefordrejning og navnlig tilfælde af ikke-påligning eller dobbelt påligning af merværdiafgifter inden for Fællesskabet;
- anvende de administrative fremgangsmåder, som de finder bedst egnede med henblik på fritagelsen.

Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om sådanne foranstaltninger, som de i henhold til ovenfor nævnte bestemmelser har truffet og om sådanne, som de træffer. Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater herom.

Artikel 15

Afgiftsfritagelse for eksporttransaktionen og dermed ligestillede transaktioner samt for international transport

Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser fritager medlemsstaterne på betingelser, som de fastsætter for at sikre en korrekt og enkel anvendelse af nedennævnte fritagelser, og med henblik på at forhindre enhver mulig form for svig, unddragelse og misbrug:

1. levering af goder, som af sælgeren eller for hans regning forsendes eller transporteres ud over det i artikel 3 fastlagte område;
2. levering af goder, som af en køber, der ikke er etableret i indlandet, eller for hans regning forsendes eller transporteres ud over det i artikel 3 fastlagte område med undtagelse af goder, der transporteres af køberen selv, og som er bestemt som udstyr eller forsyninger, herunder proviant, til lystfartøjer og sportsfly eller til ethvert andet transportmiddel til privat brug;
3. tjenesteydelser bestående i arbejde, der udføres på løsørengstande, som med henblik på en sådan bearbejdning er erhvervet eller indført i det i artikel 3 fastlagte område, og som forsendes eller transporteres ud over dette område af tjenesteyderen eller af en aftager, der ikke er etableret i indlandet, eller for disses regning;
4. levering af goder bestemt som forsyninger, herunder proviant, til fartøjer, der
 - a) anvendes til sejlads i rum sø, og som mod betaling udfører passagerbefordring eller benyttes i forbindelse med handels-, industri- eller fiskerivirksomhed,
 - b) anvendes til bjærgnings- eller redningsoperationer på havet eller til kystfiskeri, for dets vedkommende dog med undtagelse af proviant,

- c) tilhørende marinen, således som disse er fastlagt under pos. 89.01 A, i den fælles toldtarif, når de forlader landet med en havn eller en ankerplads i udlandet som destination;

medlemsstaterne kan dog begrænse denne fritagelses rækkevidde, indtil der iværksættes fællesskabsbestemmelser for skatter og afgifter på dette område;

5. levering, ombygning, reparation, vedligeholdelse, befragtning og udlejning af de under nr. 4, litra a) og b), omhandlede søgående fartøjer, samt levering, udlejning, reparation og vedligeholdelse af genstande — herunder fiskegrej — der er indbygget i eller anvendes ved udnyttelsen af disse fartøjer;
6. levering, ombygning, reparation, vedligeholdelse, befragtning og udlejning af luftfartøjer, som anvendes af luftfartsselskaber, der mod betaling hovedsageligt flyver i udenrigstrafik, samt levering, udlejning, reparation og vedligeholdelse af genstande, der er indbygget i eller anvendes ved udnyttelsen af disse luftfartøjer;
7. levering af goder bestemt som forsyninger, herunder proviant, til de under nr. 6 omhandlede luftfartøjer;
8. andre tjenesteydelser end de under nr. 5 omhandlede, når de udføres for at dække et umiddelbart behov i forbindelse med de under nr. 5 omhandlede søgående fartøjer og deres ladning;
9. andre tjenesteydelser end de under nr. 6 omhandlede, når de udføres for at dække et umiddelbart behov i forbindelse med de under nr. 6 omhandlede luftfartøjer og deres ladning;
10. levering af goder og tjenesteydelser:
 - som gennemføres inden for rammerne af diplomatiske og konsulære forbindelser,
 - som er bestemt til internationale organer, der er anerkendt som sådanne af de offentlige myndigheder i værtslandet, og til medlemmer af nævnte organer, inden for de grænser og på de betingelser, der er fastsat ved internationale konventioner om oprettelse af disse organer eller ved aftaler om hjemsted,
 - som gennemføres i en medlemsstat, der er part i Den nordatlantiske Traktat, og som er bestemt til væbnede styrker fra andre stater, der er parter i nævnte traktat, til brug for disse styrker eller det civile personale, der ledsager disse, eller til forsyning af deres messer og kantiner, når disse styrker udgør et led i det fælles forsvar;

denne fritagelse finder anvendelse på de betingelser og med de begrænsninger, der fastsættes af hver medlemsstat, indtil der vedtages ensartede bestemmelser for skatter og afgifter;

fritagelsen kan gennemføres i form af tilbagebetaling af afgiften;

11. levering af guld til centralbankerne;

12. levering af goder til godkendte organisationer, som udfører disse goder som et led i deres humanitære, velgørende eller uddannelsesmæssige virksomhed i udlandet; fritagelsen kan gennemføres i form af tilbagebetaling af afgiften;

13. tjenesteydelser, herunder transport og til ydelserne knyttede transaktioner — dog med undtagelse af tjenesteydelser, som er afgiftsfri i henhold til artikel 13 — såfremt de er direkte forbundet med transit, med udførsel af goder eller med den indførsel af goder, der drager fordel af bestemmelserne i artikel 14, stk. 1, litra b) og c) og i artikel 16, stk. 1;

14. tjenesteydelser, der udføres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, når de medvirker ved de i denne artikel omhandlede transaktioner, eller ved transaktioner, som gennemføres uden for det i artikel 3 fastlagte område;

denne fritagelse finder ikke anvendelse på rejsebureauer, når de i den rejsendes navn og for hans regning leverer ydelser, som gennemføres i andre medlemsstater.

Artikel 16

Særlig afgiftsfritagelse i forbindelse med international udveksling af goder

1. Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser om skatter og afgifter kan medlemsstaterne, under forudsætning af at den i artikel 29 foreskrevne samrådsprocedure iagttages, træffe særlige foranstaltninger med henblik på at fritage følgende transaktioner eller nogle af disse for merværdiafgift under forudsætning af, at de ikke foretages med henblik på den endelige anvendelse og/eller det endelige forbrug samt af, at det merværdiafgiftsbeløb, der opkræves ved afsætningen til forbrug svarer til det afgiftsbeløb, der skulle have været opkrævet, såfremt hver enkelt af disse transaktioner havde været beskattet ved indførslen eller i indlandet:

A. indførsel af goder, der er bestemt til at skulle

- a) toldbehandles og i givet fald opbevares midlertidigt, som omhandlet i direktiv 68/312/EØF ⁽¹⁾
- b) anbringes under en ordning med frizoner, som omhandlet i direktiv 69/75/EØF ⁽²⁾
- c) anbringes under en ordning med toldoplæg, som omhandlet i direktiv 69/74/EØF ⁽³⁾

d) indføres til de vandområder, sandbanker og vader, der er omhandlet i artikel 4 i forordning (EØF) nr. 1496/68 ⁽⁴⁾

e) anbringes under en ordning med oplæg, bortset fra toldoplæg, eller en ordning vedrørende aktiv forædling;

B. levering af goder, der forsendes eller transporteres til de under punkt A opregnede steder samt tjenesteydelser i forbindelse med disse leveringer;

C. levering af goder og tjenesteydelser foretaget på de under punkt A opregnede steder med opretholdelse af de under samme punkt anførte situationer;

D. levering af goder med opretholdelse af de i artikel 14, stk. 1, litra b) og c) omhandlede ordninger for transit eller midlertidig indførsel, samt tjenesteydelser i forbindelse med disse leveringer.

2. Med forbehold af det i artikel 29 nævnte samråd kan medlemsstaterne fritage indførsel og levering af goder bestemt til en afgiftspligtig person med henblik på udførsel i uforandret stand eller efter forarbejdning, samt tjenesteydelser i forbindelse med hans eksportvirksomhed, inden for grænserne af beløbet for hans udførsler i løbet af de foregående tolv måneder.

3. Kommissionen forelægger snarest muligt Rådet forslag til fælles gennemførelsesbestemmelser vedrørende merværdiafgift på de i stk. 1 og 2 omhandlede transaktioner.

AFSNIT XI

FRADRAG

Artikel 17

Fradragsrettens indtræden og omfang

1. Fradragsretten indtræder samtidig med, at den fradragsberettigede afgift forfalder.

2. I det omfang goder og tjenesteydelser anvendes i forbindelse med den afgiftspligtige persons transaktioner, er han berettiget til i den afgift, der påhviler ham, at fradrage følgende beløb:

- a) den merværdiafgift, som skyldes eller er erlagt for goder, der er eller vil blive leveret ham, og for tjenesteydelser, der er eller vil blive udført for ham af en anden afgiftspligtig person;
- b) den merværdiafgift, som skyldes eller er erlagt for indførte goder;

⁽¹⁾ EFT nr. L 194 af 6. 8. 1968, s. 13.

⁽²⁾ EFT nr. L 58 af 8. 3. 1969, s. 11.

⁽³⁾ EFT nr. L 58 af 8. 3. 1969, s. 7.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 238 af 28. 9. 1968, s. 1.

- c) den merværdiafgift, som skyldes i medfør af artikel 5, stk. 7, litra a), og artikel 6, stk. 3.

3. Medlemsstaterne indrømmer ligeledes enhver afgiftspligtig person fradrag for eller tilbagebetaling af den i stk. 2 omhandlede merværdiafgift, for så vidt goder og tjenesteydelser anvendes til:

- a) hans transaktioner i forbindelse med de former for økonomisk virksomhed, som omhandlet i artikel 4, stk. 2, når disse udføres i udlandet og ville have givet ret til fradrag, såfremt de var blevet udført i indlandet;
- b) hans transaktioner, som er fritaget for afgift i medfør af artikel 14, stk. 1, litra i), artikel 15 og artikel 16, stk. 1, punkt B, C og D, og stk. 2;
- c) hans transaktioner, som er fritaget for afgift i medfør af artikel 13, punkt B, litra a) og litra d), nr. 1—5 såfremt aftageren er etableret uden for Fællesskabet eller såfremt de pågældende transaktioner er knyttet direkte til goder, som er bestemt til at udføres til et land uden for Fællesskabet.

4. Rådet bestræber sig på inden 31. december 1977 på forslag af Kommissionen og med enstemmighed at vedtage fællesskabsretlige gennemførelsesbestemmelser, hvorefter tilbagebetaling skal ske i henhold til stk. 3, når der er tale om afgiftspligtige personer, som ikke er etableret i indlandet. Indtil disse fællesskabsretlige gennemførelsesbestemmelser træder i kraft, bestemmer medlemsstaterne selv, efter hvilke regler tilbagebetaling skal finde sted. Hvis den afgiftspligtige person ikke er etableret på Fællesskabets område, kan medlemsstaterne afslå tilbagebetaling eller kræve yderligere betingelser opfyldt herfor.

5. For så vidt angår goder og ydelser, som af en afgiftspligtig person benyttes såvel til transaktioner, der giver ret til fradrag i medfør af stk. 2 og 3, som til transaktioner, der ikke giver ret til fradrag, er fradrag kun tilladt for den del af merværdiafgiften, der forholdsmæssigt svarer til beløbet for den førstnævnte form for transaktioner.

Pro rata-satsen beregnes for samtlige transaktioner, som udføres af den afgiftspligtige i overensstemmelse med artikel 19.

Medlemsstaterne kan dog:

- a) give den afgiftspligtige person tilladelse til at fastsætte en pro rata-sats for hver sektor inden for sin virksomhed, såfremt der føres særskilte regnskaber for hver af disse sektorer;
- b) påbyde den afgiftspligtige person at fastsætte en pro rata-sats for hver sektor inden for sin virksomhed og at føre særskilte regnskaber for hver af disse sektorer;

- c) give den afgiftspligtige person tilladelse til eller pålægge ham at foretage fradraget under hensyntagen til, hvordan samtlige eller en del af goderne og ydelserne benyttes;
- d) give den afgiftspligtige person tilladelse til eller pålægge ham at foretage fradraget i overensstemmelse med den i første afsnit anførte regel for samtlige goder og tjenesteydelser benyttet til alle de omhandlede transaktioner;
- e) fastsætte, at såfremt den merværdiafgift, som den afgiftspligtige person ikke kan fradrage, er af ringe størrelse, skal den ikke tages i betragtning.

6. Senest inden udløbet af en periode på fire år fra datoen for dette direktivs ikrafttræden fastsætter Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen de udgifter, der ikke giver ret til fradrag i merværdiafgiften. Under alle omstændigheder giver udgifter, der ikke er af streng, erhvervsmæssig karakter, som for eksempel udgifter til luksusforbrug, underholdning eller repræsentation, ikke adgang til fradrag.

Indtil de ovenfor omhandlede regler træder i kraft, kan medlemsstaterne opretholde alle de undtagelser, som på tidspunktet for dette direktivs ikrafttræden var gældende i henhold til deres nationale lovgivning.

7. Med forbehold af det i artikel 29 omhandlede samråd kan hver medlemsstat af konjunkturmæssige grunde helt eller delvis udelukke alle eller bestemte investeringsgoder eller andre goder fra fradragsordningen. Med henblik på at opretholde lige konkurrencebetingelser kan medlemsstaterne i stedet for at nægte fradrag indføre afgifter for goder, som fremstilles af den afgiftspligtige person selv eller af ham er indkøbt i indlandet eller indført dertil, således at disse afgifter ikke overskrider den merværdiafgift, som ved erhvervelse ville blive pålagt tilsvarende goder.

Artikel 18

Fremgangsmåde for udøvelse af fradragsretten

1. For at kunne udøve sin fradragsret skal den afgiftspligtige person:
 - a) for det i artikel 17, stk. 2, litra a), omhandlede fradrag være i besiddelse af en faktura, der er udfærdiget i overensstemmelse med artikel 22, stk. 3;
 - b) for det i artikel 17, stk. 2, litra b), omhandlede fradrag være i besiddelse af et dokument vedrørende indførselen, der betegner ham som modtager eller importør, og som angiver eller muliggør beregningen af det skyldige afgiftsbeløb;
 - c) for det i artikel 17, stk. 2, litra c), omhandlede fradrag opfylde de regler, der fastsættes af hver medlemsstat;

d) når han som køber eller aftager i tilfælde af anvendelse af artikel 21, nr. 1, skal erlægge afgiften, opfylde de formaliteter, som fastlægges af hver enkelt medlemsstat.

2. Fradraget foretages under ét af den afgiftspligtige person, ved at han i den merværdiafgift, som skyldes for en afgiftsperiode, fradrager de afgiftsbeløb, for hvilke fradragsretten i løbet af samme periode er opstået og blevet udøvet i henhold til stk. 1.

Medlemsstaterne kan dog kræve, at afgiftspligtige personer, der udfører de i artikel 4, stk. 3, omhandlede lejlighedsvis transaktioner, først udøver fradragsretten ved leveringen.

3. Medlemsstaterne fastsætter de betingelser og nærmere bestemmelser, ifølge hvilke en afgiftspligtig person kan få tilladelse til at foretage et fradrag, som han ikke har foretaget i henhold til stk. 1 og 2.

4. Når de tilladte fradrag overstiger det skyldige afgiftsbeløb for en afgiftsperiode, kan medlemsstaterne enten overføre det overskydende beløb til den følgende periode eller foretage tilbagebetaling i henhold til bestemmelser, som de selv fastsætter.

Medlemsstaterne kan dog afslå overførelse eller tilbagebetaling, når det overskydende beløb er ubetydeligt.

Artikel 19

Beregning af pro rata-satsen for fradraget

1. Pro rata-satsen for det fradrag, der er fastsat i artikel 17, stk. 5, første afsnit, fremkommer ved, at der opstilles en brøk, som:

- i tælleren har den samlede størrelse af den årlige omsætning, merværdiafgiften ikke medregnet, i forbindelse med transaktioner, for hvilke der er fradragsret i henhold til artikel 17, stk. 2 og 3,
- i nævneren har den samlede størrelse af den årlige omsætning, merværdiafgiften ikke medregnet, i forbindelse med de transaktioner, som er opført i tælleren, samt i forbindelse med transaktioner, for hvilke der ikke er fradragsret; medlemsstaterne kan i nævneren endvidere medtage andre tilskud end de i artikel 11, punkt A, stk. 1, litra a), omhandlede.

Pro rata-satsen beregnes på årsbasis og fastsættes i procenter, der afrundes opad til et tal, der ikke overstiger det nærmeste hele tal.

2. Uanset stk. 1 ses der ved beregning af pro rata-satsen bort fra det omsætningsbeløb, som vedrører levering af investeringsgoder benyttet af den afgiftspligtige person i hans virksomhed. Der ses endvidere bort fra den del af omsætningen, der vedrører dels sådanne transaktioner, som er omhandlet i artikel 13, punkt B, litra d), når der er tale om bitransaktioner, dels bitransaktioner vedrørende fast ejendom og finansielle spørgsmål. Når medlemsstaterne anvender den i artikel 20, stk. 5, omhandlede mulighed for ikke at kræve berigtigelse med hensyn til investeringsgoder, kan de medregne provenuet ved overdragelse af sådanne goder ved beregningen af pro rata-satsen.

3. Den pro rata-sats, som foreløbig er gældende for et år, er den sats, der beregnes på grundlag af transaktionerne i det foregående år. Såfremt et sådant grundlag ikke foreligger eller ikke er tilstrækkeligt oplysende fastsættes en foreløbig pro rata-sats skønsmæssigt af den afgiftspligtige person under administrationens kontrol. Medlemsstaterne kan dog opretholde de for tiden gældende regler.

Fastsættelsen af den endelige pro rata-sats, der for hvert år beregnes i løbet af det følgende år, medfører en berigtigelse af de fradrag, der er foretaget på grundlag af de foreløbige pro rata-satser.

Artikel 20

Berigtigelse af fradragene

1. Det oprindeligt foretagne fradrag berigtiges efter nærmere bestemmelser, som fastsættes af medlemsstaterne, især:

- a) når fradraget er større eller mindre end det, som den afgiftspligtige person var berettiget til at foretage;
- b) når der efter angivelsens udfærdigelse er sket ændringer af de elementer, som er taget i betragtning ved fastsættelsen af fradragsbeløbet, navnlig i tilfælde af annullation af køb eller opnåelse af rabatter; der skal dog ikke ske berigtigelse i tilfælde af helt eller delvis ubetalte transaktioner, i tilfælde af behørigt påvist eller godtgjort ødelæggelse, tab eller tyveri, samt i tilfælde af erlagte afgifter for gaver af ringe værdi og vareprøver, som omhandlet i artikel 5, stk. 6. Medlemsstaterne kan dog kræve berigtigelse i forbindelse med helt eller delvis ubetalte transaktioner og i tilfælde af tyveri.

2. For så vidt angår investeringsgoder foretages en berigtigelse over en periode på fem år, heri medregnet det år i hvilket de blev erhvervet eller fremstillet. Hvert år omfatter denne berigtigelse kun en femtedel af den afgift, der er pålagt disse goder. Berigtigelsen finder sted i forhold til de ændringer i fradragsretten, som har fundet sted i de følgende år set i forhold til det år, hvor godet blev erhvervet eller fremstillet.

Som undtagelse fra ovennævnte afsnit kan medlemsstaterne ved berigtigelsen lægge en periode på fem hele år til grund, fra det tidspunkt at regne, hvor godet blev taget i brug første gang.

For så vidt angår investeringsgoder i form af fast ejendom, kan berigtigelsen finde sted over en periode på op til 10 år.

3. I tilfælde af levering i berigtigelsesperioden skal investeringsgodet betragtes, som om det af den afgiftspligtige person fortsat var blevet anvendt i forbindelse med økonomisk virksomhed indtil udløbet af berigtigelsesperioden. Denne økonomiske virksomhed anses for fuldt afgiftspligtig, såfremt leveringen af nævnte gode er afgiftspligtig; den anses for fuldstændig afgiftsfri, såfremt leveringen er afgiftsfri. Berigtigelsen foretages på én gang for hele den berigtigelsesperiode, der endnu ikke er forløbet.

Medlemsstaterne kan dog i sidstnævnte tilfælde undlade at kræve berigtigelse, såfremt erhververen er en afgiftspligtig person, som udelukkende anvender det pågældende investeringsgode til transaktioner, for hvilke afgiften er fradragsberettiget.

4. Med henblik på anvendelsen af bestemmelserne i stk. 2 og 3 kan medlemsstaterne:

- definere begrebet investeringsgoder;
- præcisere det afgiftsbeløb, som skal tages i betragtning ved berigtigelsen;
- træffe alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at sikre, at berigtigelsen ikke medfører en uberettiget fordel;
- tillade administrative forenklinger.

5. Hvis anvendelsen af stk. 2 og 3 i en medlemsstat fører til et ubetydeligt resultat, kan denne medlemsstat med forbehold af det i artikel 29 fastsatte samråd undlade at bringe disse stykker i anvendelse under hensyntagen til nødvendigheden af at undgå fordrejning af konkurrencevilkårene, til afgiftens generelle indvirkning i den pågældende medlemsstat og til nødvendigheden af administrative forenklinger.

6. Ved overgang fra en almindelig afgiftsordning til en særordning eller omvendt kan medlemsstaterne træffe de nødvendige bestemmelser for at undgå, at den afgiftspligtige person nyder uberettigede fordele eller lider uberettigede tab.

AFSNIT XII

BETALINGSPLIGTIGE PERSONER

Artikel 21

Betalingspligtige over for statskassen

Merværdiafgiften påhviler:

1. ved indenlandsk virksomhed:

- a) den afgiftspligtige person, som foretager en afgiftspligtig transaktion, bortset fra de i artikel 9,

stk. 2, litra e), omhandlede transaktioner foretaget af en i udlandet etableret afgiftspligtig person; såfremt den afgiftspligtige transaktion foretages af en afgiftspligtig person, der er etableret i udlandet, kan medlemsstaterne træffe bestemmelse om, at afgiften påhviler en anden person; en repræsentant over for skattemyndighederne eller aftageren af den afgiftspligtige transaktion kan for eksempel udpeges i så henseende; medlemsstaterne kan ligeledes bestemme, at en anden person end den i udlandet etablerede afgiftspligtige hæfter solidarisk for afgiftens erlæggelse;

- b) aftageren af en ydelse omhandlet i artikel 9, stk. 2, litra e), og foretaget af en afgiftspligtig person etableret i udlandet; medlemsstaterne kan dog bestemme at yderen hæfter solidarisk for afgiftens erlæggelse;

- c) enhver person, som anfører merværdiafgiften på en faktura eller et dokument, der tjener som faktura;

2. ved indførsel: den eller de personer, der med henblik herpå er udpeget eller godkendt af importmedlemsstaten.

AFSNIT XIII

FORPLIGTELSE FOR BETALINGSPLIGTIGE PERSONER

Artikel 22

Forpligtelser ved indenlandsk virksomhed

1. Enhver afgiftspligtig person skal anmelde påbegyndelse, ændring og ophør af sin virksomhed som afgiftspligtig.

2. Enhver afgiftspligtig person skal føre regnskaber, der er tilstrækkeligt detaljerede til at muliggøre merværdiafgiftens anvendelse og afgiftsmyndighedernes kontrol dermed.

3. a) Enhver afgiftspligtig person skal udstede en faktura eller et andet tilsvarende dokument for levering af goder og tjenesteydelser foretaget for andre afgiftspligtige og opbevare en kopi af samtlige udstedte dokumenter;

enhver afgiftspligtig person skal ligeledes udstede en faktura for de afdrag, som han modtager fra en anden afgiftspligtig, før leveringen har fundet sted, eller tjenesteydelsen er afsluttet;

- b) fakturaen skal indeholde tydelig angivelse af prisen uden afgift, afgiften svarende til de forskellige afgiftssatser, samt eventuelle fritagelser;

- c) medlemsstaterne fastsætter de kriterier, ifølge hvilke et dokument kan anses for at svare til en faktura.

4. Enhver afgiftspligtig person skal afgive en angivelse inden for en af hver medlemsstat nærmere fastsat frist. Denne frist må højst være på to måneder efter udløbet af hver afgiftsperiode at regne. Afgiftsperioden fastsættes af medlemsstaterne til en, to eller tre måneder. Medlemsstaterne kan dog fastsætte forskellige perioder, der imidlertid ikke må overstige et år.

Angivelsen skal indeholde alle nødvendige oplysninger til fastsættelse af den skyldige afgift og de fradrag, der skal foretages, herunder i givet fald, og såfremt det er nødvendigt for fastlæggelsen af beregningsgrundlaget, det samlede beløb for de transaktioner, der vedrører denne afgift og disse fradrag, samt beløbet for de afgiftsfri transaktioner.

5. Enhver afgiftspligtig person skal indbetale merværdiafgiftens nettobeløb samtidig med afgivelsen af den periodiske angivelse. Medlemsstaterne kan dog fastsætte en anden tidsfrist for indbetalingen af dette beløb eller opkræve acotobeløb.

6. Medlemsstaterne kan kræve, at den afgiftspligtige person afgiver en angivelse indeholdende alle de i stk. 4 nævnte oplysninger vedrørende samtlige transaktioner i det forudgående år. Denne angivelse skal ligeledes indeholde alle nødvendige oplysninger til brug for eventuelle berigtigelser.

7. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger, for at de personer, som i henhold til artikel 21, nr. 1, litra a) og b) anses som betalingspligtige i stedet for en afgiftspligtig person etableret i udlandet, eller som hæfter solidarisk for erlæggelsen, opfylder ovennævnte pligt til angivelse og betaling.

8. Med forbehold af de bestemmelser, der skal vedtages i medfør af artikel 17, stk. 4, kan medlemsstaterne fastsætte andre forpligtelser, som de skønner nødvendige for at sikre en nøjagtig opkrævning af afgiften og for at undgå svig.

9. Medlemsstaterne kan fritage afgiftspligtige personer for

- visse af forpligtelserne;
- enhver forpligtelse, når disse personer udelukkende foretager afgiftsfri transaktioner;
- betaling af den skyldige afgift, når beløbet er ubetydeligt.

Artikel 23

Forpligtelser ved indførsel

Medlemsstaterne fastsætter de nærmere bestemmelser vedrørende angivelserne i forbindelse med indførsel af goder.

Medlemsstaterne kan ved indførsel af goder foretaget af afgiftspligtige personer, af betalingspligtige personer eller af visse grupper af disse, navnlig bestemme, at den i anledning af indførselen skyldige merværdiafgift ikke skal betales på indførselstidspunktet, på betingelse af, at den anføres som sådan i en angivelse udfærdiget i overensstemmelse med artikel 22, stk. 4.

AFSNIT XIV

SÆRORDNINGER

Artikel 24

Særordning for mindre virksomheder

1. De medlemsstater, som i forbindelse med anvendelsen af den almindelige merværdiafgiftsordning på mindre virksomheder måtte støde på vanskeligheder som følge af disses virksomhed eller opbygning, kan inden for de begrænsninger og på de betingelser, som de fastsætter — med forbehold af det i artikel 29 foreskrevne samråd — anvende forenklede regler for pålæggelse og opkrævning af afgiften, navnlig i forbindelse med standardsats-ordningerne, uden at dette dog kan medføre afgiftslettelser.

2. Indtil en dato, som på forslag af Kommissionen fastsættes med enstemmighed af Rådet, men som ikke må ligge senere end tidspunktet for afskaffelsen af afgifter ved indførsel og afgiftsgodtgørelse ved udførsel i samhandelen mellem medlemsstaterne, kan:

- a) de medlemsstater, som har benyttet den i artikel 14 i Rådets andet direktiv af 11. april 1967 givne adgang til at indføre afgiftsfritagelser eller gradvise nedsættelser af afgiften, opretholde disse fritagelser og nedsættelser samt anvendelsesbestemmelserne for dem, såfremt de er i overensstemmelse med merværdiafgiftssystemet;

de medlemsstater, som anvender afgiftsfritagelse på afgiftspligtige personer, hvis årlige omsætning er mindre end modværdien i national valuta af 5 000 europæiske regningsenheder, beregnet på grundlag af den på dagen for vedtagelsen af dette direktiv gældende omregningskurs, kan forhøje denne fritagelse til 5 000 europæiske regningsenheder;

de medlemsstater, som anvender en gradvis nedsættelse af afgiften må hverken hæve den øvre grænse for denne nedsættelse eller gøre betingelserne for dens tilståelse mere fordelagtige;

- b) de medlemsstater, som ikke har benyttet denne adgang, kan tilstå afgiftsfritagelse for afgiftspligtige personer, hvis årlige omsætning højst svarer til modværdien i national valuta af 5 000 europæiske regningsenheder, beregnet på grundlag af den på dagen for vedtagelsen af dette direktiv gældende omregnings-

kurs; de kan i givet fald indføre en gradvis nedsættelse af afgiften for afgiftspligtige personer, hvis årlige omsætning overstiger det af de pågældende stater med henblik på anvendelsen af afgiftsfritagelse fastsatte loft;

- c) de medlemsstater, som anvender afgiftsfritagelse på afgiftspligtige personer, hvis årlige omsætning er lig med eller overstiger modværdien i national valuta af 5 000 europæiske regningsenheder, beregnet på grundlag af den på dagen for vedtagelsen af dette direktiv gældende omregningskurs, kan forhøje denne fritagelse med henblik på at opretholde dens faktiske værdi.

3. Begreberne fritagelse og gradvis nedsættelse finder anvendelse på leveringer af goder og tjenesteydelser foretaget af mindre virksomheder.

Medlemsstaterne kan udelukke visse transaktioner fra den i stk. 2 fastsatte ordning. Bestemmelserne i stk. 2 finder dog under ingen omstændigheder anvendelse på de i artikel 4, stk. 3, omhandlede transaktioner.

4. Den omsætning, der benyttes som grundlag for anvendelsen af stk. 2, består af beløbet, uden merværdiafgift, for de i artikel 5 og 6 omhandlede leveringer af goder og tjenesteydelser, i det omfang disse er pålagt afgift, herunder de transaktioner, som i medfør af artikel 28, stk. 2, er fritaget med tilbagebetaling af den i det tidligere omsætningsled erlagte afgift, og af beløbet af de transaktioner, som er fritaget for afgift i henhold til artikel 15 samt af beløbet for transaktioner vedrørende fast ejendom, for de i artikel 13, punkt B, litra d), omhandlede finansieringstransaktioner og for forsikringsydelser, medmindre disse transaktioner har karakter af bitransaktioner.

Overdragelse af materielle eller immaterielle investeringsgoder, som udgjorde en del af virksomhedens aktiver, tages dog ikke i betragtning ved beregning af omsættningens størrelse.

5. Afgiftspligtige personer, som har opnået afgiftsfritagelse, er ikke berettiget til at foretage fradrag af afgiften i henhold til artikel 17 eller til at anføre denne på deres fakturaer eller i noget andet dokument, der tjener som faktura.

6. Afgiftspligtige personer, som vil kunne opnå afgiftsfritagelse, kan vælge enten at være omfattet af den almindelige merværdiafgiftsordning eller af de i stk. 1 omhandlede forenklede regler. I så fald nyder de godt af den gradvise afgiftsnedsættelse, som den nationale lovgivning eventuelt giver mulighed for.

7. Afgiftspligtige personer, som nyder godt af den gradvise nedsættelse, anses med forbehold af bestemmelserne i stk. 1 som afgiftspligtige efter den almindelige merværdiafgiftsordning.

8. Hvert fjerde år og første gang den 1. januar 1982 aflægger Kommissionen efter samråd med medlemsstaterne beretning til Rådet om anvendelsen af denne artikel. I forbindelse med denne beretning skal den i fornødent omfang og under hensyntagen til nødvendigheden af med tiden at opnå overensstemmelse mellem de nationale ordninger fremsætte forslag vedrørende:

- a) de forbedringer, der skal indføres i særordningen for mindre virksomheder;
- b) tilpasningen af de nationale ordninger med hensyn til fritagelse for og gradvis nedsættelse af merværdiafgiften;
- c) tilpasningen af det i stk. 2 nævnte loft på 5 000 europæiske regningsenheder.

9. Rådet træffer i tide afgørelse om, hvorvidt gennemførelsen af den i artikel 4 i Rådets første direktiv af 11. april 1967 anførte målsætning kræver indførelse af en fælles særordning for mindre virksomheder, og træffer i givet fald bestemmelse om fælles lofter og gennemførelsesbetingelser for denne ordning. Indtil en sådan ordning indføres, kan medlemsstaterne opretholde deres egne særordninger, som de anvender i overensstemmelse med denne artikel og Rådets fremtidige retsakter.

Artikel 25

Fælles standardsats-ordning for landbrugere

1. Medlemsstaterne kan for landbrugere, for hvilke anvendelsen af den almindelige merværdiafgiftsordning eller i givet fald den i artikel 24 omhandlede forenklede ordning vil støde på vanskeligheder, anvende en standardsats-ordning, der tager sigte på at godtgøre den merværdiafgiftsbelastning, der af standardsats-landbrugere er betalt på goder og tjenesteydelser i henhold til bestemmelserne i denne artikel.

2. I denne artikel forstås ved:

- »landbruger«, en afgiftspligtig person, som udøver virksomhed inden for rammerne af en i det følgende defineret bedrift;
- »landbrugs-, skovbrugs- eller fiskeribedrifter«, de bedrifter, der af den enkelte medlemsstat anses som sådanne inden for rammerne af den produktionsvirksomhed, der er opregnet i bilag A;
- »standardsats-landbruger«, en landbruger, på hvem den i stk. 3 og følgende omhandlede standardsats-ordning finder anvendelse;
- »landbrugsprodukter«, de goder, der som et resultat af de i bilag A opregnede former for virksomhed frembringes af landbrugs-, skovbrugs- eller fiskeribedrifter i de enkelte medlemsstater;
- »tjenesteydelser på landbrugsområder«, de ydelser, som er opregnet i bilag B, og som præsteres af en landbruger ved hjælp af arbejdskraft og/eller de for hans landbrugs-, skovbrugs- eller fiskeribedrift normale produktionsmidler;

- »merværdiafgiftsbelastning i tidligere led«, den samlede merværdiafgiftsbelastning, der har været pålagt goder og tjenesteydelser indkøbt af samtlige landbrugs-, skovbrugs- og fiskeribedrifter under standardsats-ordningen i hver medlemsstat, i det omfang denne afgift vil være fradragsberettiget i medfør af artikel 17 hos en landbruger, som er undergivet den almindelige merværdiafgiftsordning;
- »standardsats for godtgørelse«, de procentsatser, som medlemsstaterne fastsætter i henhold til stk. 3, og som de anvender i de i stk. 5 omhandlede tilfælde for at give standardsats-landbrugerne mulighed for at opnå standardgodtgørelsen for merværdiafgiftsbelastningen i tidligere led;
- »standard-godtgørelse«, det beløb, der fremkommer ved anvendelsen af den i stk. 3 omhandlede standardsats for godtgørelse på standardsats-landbrugerens omsætning i de i stk. 5 nævnte tilfælde.

3. Medlemsstaterne fastsætter i det omfang, det er nødvendigt, standardsatserne for godtgørelse og giver Kommissionen meddelelse derom, før de bringes i anvendelse. Disse procentsatser fastsættes på grundlag af makroøkonomiske oplysninger, der alene vedrører standardsats-landbrugere for de sidste 3 år. Satserne kan ikke bevirke, at standardsats-landbrugere som helhed får større tilbagebetalinger, end merværdiafgiftsbelastningen i tidligere led. Medlemsstaterne kan nedbringe disse satser til 0. Satserne kan afrundes til nærmeste lavere eller højere halve procent.

Medlemsstatene kan fastsætte standardsatser for godtgørelse, der er forskellige for skovbrug, for forskellige undergrupper inden for landbruget og for fiskeri.

4. Medlemsstaterne kan fritage standardsats-landbrugere for de forpligtelser, der påhviler afgiftspligtige personer i medfør af artikel 22.

5. De i stk. 3 omhandlede standardsatser anvendes på prisen uden afgift for landbrugsprodukter, som standardsats-landbrugere har leveret til andre afgiftspligtige personer end standardsats-landbrugere, og for tjenesteydelser på landbrugsområdet, som de har præsteret for andre afgiftspligtige personer end standardsats-landbrugere. Denne godtgørelse udelukker enhver anden form for fradrag.

6. Medlemsstaterne kan bestemme, at betalingen af standardgodtgørelser foretages:

- a) enten af den afgiftspligtige køber eller aftager; i dette tilfælde er den afgiftspligtige køber eller aftager efter

de af medlemsstaterne fastsatte nærmere bestemmelser berettiget til at nedsætte den skyldige merværdiafgift med den standardgodtgørelse, som han har betalt til standardsats-landbrugere;

- b) eller af det offentlige.

7. Medlemsstaterne træffer alle nødvendige bestemmelser for effektivt at kontrollere udbetalingen af standardgodtgørelserne til standardsats-landbrugerne.

8. For alle andre leveringer af landbrugsprodukter og tjenesteydelser på landbrugsområdet end de i stk. 5 omhandlede, anses betaling af standardgodtgørelsen som foretaget af køberen eller aftageren.

9. Medlemsstaterne kan fra standardsats-ordningen udelukke visse kategorier af landbrugere samt de landbrugere, for hvilke anvendelsen af den almindelige merværdiafgiftsordning eller i givet fald den i artikel 24, stk. 1, omhandlede forenklede ordning ikke frembyder administrative vanskeligheder.

10. Enhver standardsats-landbruger har i overensstemmelse med de i hver medlemsstat gældende nærmere bestemmelser og betingelser ret til at vælge mellem anvendelsen af den almindelige merværdiafgiftsordning og i givet fald den i artikel 24, stk. 1, omhandlede forenklede ordning.

11. Inden udløbet af det femte år efter dette direktivs ikrafttræden, forelægger Kommissionen for Rådet nye forslag vedrørende anvendelse af merværdiafgiften på transaktioner vedrørende landbrugsprodukter og tjenesteydelser på landbrugsområdet.

12. Når medlemsstaterne benytter den i denne artikel omhandlede mulighed, fastsætter de et ensartet beregningsgrundlag for merværdiafgiften med henblik på gennemførelse af ordningen med egne indtægter, idet de anvender den fælles beregningsmetode i bilag C.

Artikel 26

Særordning for rejsebureauer

1. Medlemsstaterne anvender merværdiafgiften på transaktioner udøvet af rejsebureauer i overensstemmelse med denne artikel, for så vidt disse bureauer handler i eget navn over for den rejsende og til rejsens gennemførelse anvender leveringer og tjenesteydelser, der præsteres af andre afgiftspligtige personer. Denne artikel finder ikke anvendelse på rejsebureauer, der udelukkende fungerer som formidler, og på hvilke artikel 11, punkt A, stk. 3, litra c), finder anvendelse. Ved rejsebureauer forstås i denne artikel ligeledes personer, der organiserer turistrejser.

2. De transaktioner, der udføres af rejsebureauet med henblik på gennemførelse af en rejse, anses som én enkelt tjenesteydelse præsteret af rejsebureauet over for den rejsende. Denne ydelse pålægges afgift i den medlemsstat, hvor rejsebureauet har etableret hovedsædet for sin økonomiske virksomhed eller et fast kontor, hvorfra tjenesteydelsen præsteres af bureauet. For denne tjenesteydelse anses, som beskatningsgrundlag og som pris uden afgift i henhold til artikel 22, stk. 3, litra b), rejsebureauets fortjenstmargen, det vil sige forskellen mellem det samlede beløb uden merværdiafgift, der skal betales af den rejsende, og rejsebureauets faktiske omkostninger til de af andre afgiftspligtige personer præsterede leveringer og tjenesteydelser, for så vidt disse transaktioner direkte kommer den rejsende tilgode.

3. Hvis de transaktioner, som præsteres for rejsebureauet af andre afgiftspligtige personer, gennemføres af sidstnævnte uden for Fællesskabet, sidestilles bureauets tjenesteydelse med formidlende virksomhed, som i medfør af artikel 15, nr. 14, er fritaget for afgift. Hvis disse transaktioner gennemføres såvel inden for som uden for Fællesskabet, skal kun den del af rejsebureauets tjenesteydelse, som vedrører de uden for Fællesskabet gennemførte transaktioner, anses som afgiftsfri.

4. De merværdiafgiftsbeløb, der af andre afgiftspligtige personer føres i regning for rejsebureauet for de i stk. 2 omhandlede transaktioner, som direkte kommer den rejsende tilgode, berettiger hverken til fradrag eller tilbagebetaling i nogen medlemsstat.

AFSNIT XV

FORENKLET PROCEDURE

Artikel 27

1. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen give en medlemsstat tilladelse til at indføre særlige foranstaltninger, der fraviger bestemmelserne i dette direktiv, for at forenkle afgiftsopkrævningen eller for at undgå visse former for svig eller unddragelse. Foranstaltninger til forenkling af afgiftsopkrævningen må ikke eller kun i ubetydelig grad påvirke størrelsen af den skyldige afgift ved det endelige forbrug.

2. Den medlemsstat, der ønsker at indføre de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger, forelægger sagen for Kommissionen med de oplysninger, der er nødvendige til at foretage en vurdering.

3. Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater herom inden for en frist på en måned.

4. Rådets samtykke anses for opnået, såfremt hverken Kommissionen eller en af medlemsstaterne inden for en frist på to måneder fra den i stk. 3 nævnte underretning har anmodet om, at sagen forelægges Rådet.

5. De medlemsstater, som den 1. januar 1977 anvender særlige foranstaltninger af den art, der er omhandlet i stk. 1, kan opretholde disse på betingelse af, at Kommissionen får meddelelse herom inden den 1. januar 1978, og under forudsætning af, at de for så vidt angår foranstaltninger til forenkling af afgiftsopkrævningen, er i overensstemmelse med det i stk. 1 fastsatte kriterium.

AFSNIT XVI

OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 28

1. De bestemmelser, som eventuelt måtte være sat i kraft af medlemsstaterne inden for rammerne af de muligheder, der er fastsat i de første fire led i artikel 17 i Rådets andet direktiv af 11. april 1967, finder ikke anvendelse i hver af de pågældende medlemsstater fra den dato, på hvilken de i artikel 1, stk. 2, omhandlede bestemmelser træder i kraft for hver enkelt af disse stater.

2. De reducerede satser og de fritagelser med tilbagebetaling af den i tidligere omsætningsled erlagte afgift, som var gældende den 31. december 1975, og som opfylder de kriterier, der er omhandlet i artikel 17, sidste led, i Rådets andet direktiv af 11. april 1967, kan opretholdes indtil en dato, som fastsættes af Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen, men som ikke må ligge senere end afskaffelsen af afgifter ved indførsel og afgiftslettelse ved udførsel i samhandelen mellem medlemsstaterne. Medlemsstaterne træffer bestemmelser, som gør det muligt at sikre de afgiftspligtige personers angivelse af de nødvendige oplysninger for beregningen af egne indtægter hidrørende fra disse transaktioner.

Rådet tager hvert femte år på grundlag af en beretning fra Kommissionen ovennævnte reducerede satser og fritagelser op til fornyet behandling og vedtager i givet fald, med enstemmighed og på forslag af Kommissionen, de nødvendige foranstaltninger til at sikre en gradvis afskaffelse heraf.

3. I den i stk. 4 omhandlede overgangsperiode kan medlemsstaterne:

- a) fortsat lade de transaktioner være afgiftspligtige, som er fritaget i henhold til artikel 13 eller 15, og som er anført i bilag E;
- b) fortsat fritage de transaktioner, der er opregnet i bilag F, på de i medlemsstaten gældende betingelser;
- c) give afgiftspligtige personer mulighed for at vælge, at de transaktioner, som er fritaget for afgift på de i bilag G fastlagte betingelser, pålægges afgift;
- d) fortsat anvende bestemmelser, der fraviger princippet om det i artikel 18, stk. 2, første afsnit, omhandlede øjeblikkelige fradrag;

- e) fortsat anvende bestemmelser, der fraviger artikel 5, stk. 4, litra c), artikel 6, stk. 4, og artikel 11, punkt A, stk. 3, litra c);
- f) bestemme, at ved levering af bygninger og byggrunde, der er købt med henblik på videresalg af en afgiftspligtig person, som ikke er fradragsberettiget i forbindelse med erhvervelsen, består beskatningsgrundlaget af forskellen mellem salgspris og købspris.
- g) uanset bestemmelserne i artikel 17, stk. 3, og artikel 26, stk. 3, fortsat — uden fradragsret for de i tidligere omsætningsled erlagte afgifter — fritage tjenesteydelser, der præsteres af de i artikel 26, stk. 3, omhandlede rejsebureauer. Denne undtagelse gælder ligeledes for rejsebureauer, der handler i den rejsendes navn og for hans regning.

4. Overgangsperioden er indledningsvis fastsat til fem år fra den 1. januar 1978. Senest seks måneder inden udløbet af denne periode og sidenhen efter behov skal Rådet på grundlag af en beretning fra Kommissionen tage de i stk. 3 nævnte undtagelsesbestemmelser op til fornyet overvejelse og med enstemmighed på forslag af Kommissionen træffe afgørelse om en eventuel ophævelse af visse af disse undtagelser eller af dem alle.

5. Efter den endelige ordning vil befordring af personer for så vidt angår den strækning, der er tilbagelagt inden for Fællesskabet blive pålagt afgift i det land, hvorfra rejsen udgår, i henhold til nærmere bestemmelser, der skal vedtages af Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen.

AFSNIT XVIII

UDVALGET VEDRØRENDE MERVÆRDIAFGIFT

Artikel 29

1. Der nedsættes et rådgivende udvalg vedrørende merværdiafgiften, i det følgende benævnt »udvalget«.

2. Udvalget består af repræsentanter for medlemsstaterne og Kommissionen.

Formanden for udvalget skal være en repræsentant for Kommissionen.

Udvalgets sekretariat varetages af Kommissionens tjenestegrene.

3. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

4. Ud over de sager, der i henhold til dette direktiv er undergivet samråd, behandler udvalget spørgsmål, som forelægges det af dets formand, enten på dennes eget initiativ eller efter anmodning fra repræsentanten for en medlemsstat, og som angår anvendelsen af fællesskabsbestemmelserne vedrørende merværdiafgift.

AFSNIT XVIII

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 30

Internationale aftaler

Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen give en medlemsstat tilladelse til med et tredjeland eller en international organisation at indgå aftaler, som kan indeholde afvigelser fra dette direktiv. Den stat, der ønsker at indgå en sådan aftale, forelægger sagen for Kommissionen med de oplysninger, der er nødvendige til at foretage en vurdering. Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater herom inden for en frist på en måned.

Rådets samtykke anses for opnået, såfremt sagen inden for en frist af to måneder fra den i første afsnit nævnte underretning ikke er blevet forelagt for Rådet.

Artikel 31

Regningsenhed

1. Den regningsenhed, der er anvendt i dette direktiv, er den europæiske regningsenhed »ERE«, som er fastsat ved Rådets afgørelse 75/250/EØF ⁽¹⁾.

2. Ved omregningen af denne regningsenhed til nationale valutaer kan medlemsstaterne afrunde de ved denne omregning fremkomne beløb opad eller nedad med indtil 10 %.

Artikel 32

Brugte genstande

Rådet vedtager inden 31. december 1977 med enstemmighed på forslag af Kommissionen Fællesskabets afgiftsordning for brugte genstande, kunstgenstande, antikviteter og samlerobjekter.

Indtil iværksættelsen af den nævnte fællesskabsordning kan de medlemsstater, som ved dette direktivs ikrafttræden anvender en særordning på det ovennævnte område, opretholde denne ordning.

Artikel 33

Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser er bestemmelserne i dette direktiv ikke til hinder for, at en medlemsstat opretholder eller indfører afgifter på forsikringskontrakter og på spil og væddemål, punktafgifter, indregistreringsafgifter og i det hele taget alle former for skatter og afgifter, der ikke har karakter af omsætningsafgift.

⁽¹⁾ EFT nr. L 104 af 24. 4. 1975, s. 35.

AFSNIT XIX

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 34

Kommissionen forelægger for Rådet efter samråd med medlemsstaterne en beretning om funktionen af det fælles system for merværdiafgift i medlemsstaterne, første gang den 1. januar 1982 og derefter hvert andet år. Denne beretning fremsendes af Rådet til Europa-Parlamentet.

Artikel 35

Rådet vedtager i det fælles markeds interesse til sin tid på forslag af Kommissionen og efter udtalelse fra Europa-Parlamentet og Det økonomiske og sociale Udvalg passende direktiver med henblik på at supplere det fælles system for merværdiafgift og navnlig med henblik på gradvis at begrænse eller afskaffe de af medlemsstaterne truffne foranstaltninger, som afviger fra dette system, for således at opnå overensstemmelse mellem de nationale merværdiafgiftssystemer, og på denne måde forberede gennemførelsen af den i artikel 4 i Rådets første direktiv af 11. april 1967 anførte målsætning.

Artikel 36

Artikel 2, fjerde afsnit, og artikel 5 i Rådets første direktiv af 11. april 1967 ophæves.

Artikel 37

Rådets andet direktiv af 11. april 1967 ophæves i hver enkelt medlemsstat fra og med iværksættelsen af nærværende direktiv.

Artikel 38

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 17. maj 1977.

På Rådets vegne

J. SILKIN

Formand

BILAG A

LISTE OVER VIRKSOMHEDSFORMER INDEN FOR LANDBRUGSPRODUKTION

I. JORDBRUG I EGENTLIG FORSTAND

1. Almindeligt landbrug, herunder vinavl
2. Frugtavl (herunder olieendyrkning) og gartneri med grønsager, blomster og pryddplanter, også i drivhus
3. Produktion af champignon og krydderier, frøavl og produktion af stiklinger; drift af planteskoler

II. OPDRÆTNING I FORBINDELSE MED JORDBRUG

1. Kvægavl
2. Fjerkræavl
3. Kaninavl
4. Biavl
5. Silkeormeopdræt
6. Snegleavl

III. SKOVBRUG

IV. FISKERI

1. Ferskvandsfiskeri
2. Dambrug
3. Muslingeavl, østersavl og avl af andre blødd- og krebsdyr
4. Opdræt af frøer

- V. Som virksomhed inden for landbrugsproduktion anses ligeledes den forarbejdningsvirksomhed, som en landbruger foretager med hensyn til produkter, der hovedsagelig hidrører fra hans landbrugsproduktion, under benyttelse af de hjælpemidler, som normalt anvendes i landbrugs-, skovbrugs- og fiskeribedrifter.
-

*BILAG B***LISTE OVER TJENESTEYDELSER PÅ LANDBRUGSOMRÅDET**

Ved tjenesteydelser på landbrugsområdet forstås de tjenesteydelser, der normalt indgår som led i landbrugsproduktionen, især:

- markarbejde, høstning, tærskning, presning, opsamling og indkørsel, herunder tilsåning og tilpasning;
 - emballering og behandling såsom tørring, rensning, knusning, desinficering og ensilering af landbrugsprodukter;
 - opmagasinering af landbrugsprodukter;
 - pasning, opdrætning eller opfodning af dyr;
 - udlejning til landbrugsmæssige formål af de hjælpemidler, som normalt anvendes i landbrugs-, skovbrugs- og fiskeribedrifter;
 - teknisk assistance;
 - destruktion af skadelige planter og dyr, samt sprøjtning af planter og jord;
 - drift af overrislings- og dræningsanlæg;
 - beskæring af træer, skovhugst og andre tjenesteydelser inden for skovbrug.
-

BILAG C ⁽¹⁾

FÆLLES BEREGNINGSMETODE

- I. Ved beregningen af merværdien for alle landbrugs-, skovbrugs- og fiskeribedrifter som en helhed tages værdien uden merværdiafgift af følgende faktorer i betragtning:
1. den endelige produktion, herunder eget forbrug inden for grupperne »landbrugsprodukter og jagtudbytte« samt »uforarbejdet træ«, som opregnet nedenfor i punkt IV og V, hvortil kommer de produkter, som hidrører fra de i bilag A, punkt V, anførte former for forarbejdningsvirksomhed;
 2. det mellemkommende forbrug, som er nødvendigt for gennemførelsen af den under nr. 1 omhandlede produktion;
 3. den faste bruttokapitaldannelse, som finder sted i forbindelse med de i bilag A og B anførte former for virksomhed.
- II. Ved fastsættelsen af input og output for standardsats-landbrugere ses der i de nationale regnskaber bort fra input og output for landbrugere, henhørende under den almindelige merværdiafgiftsordning, idet der tages hensyn til samme faktorer som under punkt I.
- III. Merværdien for standardsats-landbrugere er lig med forskellen mellem på den ene side værdien af den under punkt I, nr. 1, nævnte endelige produktion uden merværdiafgift og på den anden side summen af værdien af det mellemkommende forbrug, som omhandlet under punkt I, nr. 2, og den under punkt I, nr. 3, nævnte bruttokapitaldannelse. Alle disse faktorer vedrører kun standardsats-landbrugere.

IV. LANDBRUGSPRODUKTER OG JAGTUDBYTTE

OSCE's kodenummer

Korn (undtagen ris)

Hvede og spelthvede

Blød hvede og spelthvede

10.01.11	1
10.01.19	1

Vinterhvede (herunder spelthvede)

—

Vårhvede

—

Hård hvede

10.01.51	
10.01.59	

Vinterhvede

—

Vårhvede

—

Rug og blandsæd

Rug

10.02.00

Vinterrug

—

Vårrug

—

Blandsæd

10.01.11	2
10.01.19	2

⁽¹⁾ Den i dette bilag anvendte klassificering er den samme som den, der benyttes i EUROSTAT's (De europæiske Fællesskabers statistiske Kontor) landøkonomiske regnskaber.

	OSCE's kodenummer	
Byg	10.03.10	
	10.03.90	
Vinterbyg	—	
Vårbyg	—	
Havre og blandinger af vårkorn		
Havre	10.04.10	
	10.04.90	
Blandinger af vårkorn	—	
Majskorn	10.05.10	
	10.05.92	
Andre kornsorter (undtagen ris)		
Boghvede	10.07.10	
Hirse	10.07.91	
Sorghum	10.07.95	
Kanariegræs	10.07.96	
Andre kornsorter (undtagen ris)	10.07.99	
Uafskallet ris	10.06.11	
Tørrede grønsager		
Tørrede ærter og foderærter	07.05.11	
Tørrede ærter, undtagen foderærter	—	
Tørrede ærter (undtagen kikerærter)	—	
Kikerærter	—	
Foderærter	—	
Tørrede bønner, foderbønner og hestebønner		
Tørrede bønner	07.05.15	
Foderbønner og hestebønner	07.05.95	
Andre tørrede grønsager		
Linser	07.05.91	
Vikkefrø	12.03.31	2
Lupinfrø	12.03.49	2
Andre tørrede grønsager og blandinger af tørrede grønsager, også med iblandet korn	07.05.97	
Planter, som kræver konstant løsnet jord		
Kartofler		
Kartofler (undtagen læggekartofler)		
Tidlige kartofler	07.01.13	
	07.01.15	
Andre kartofler	07.01.17	
	07.01.19	
Læggekartofler	07.01.11	
Sukkerroer	12.04.11	

	OSCE's kodenummer	
Runkelroer, kålroer, gulerødder og foderraps; andre planter, som kræver konstant løsnet jord		
Runkelroer	}	12.10.10
Kålroer, gulerødder, foderraps		
Kålroer		
Gulerødder, foderraps		
Foderkål	12.10.99	2
Andre planter, som kræver konstant løsnet jord		
Jordskokker	07.06.10	
Søde kartofler	07.06.50	
Andre planter, som kræver konstant løsnet jord	07.06.30	
	12.10.99	3
Planter til industriel brug		
Olieholdige frø og frugter (undtagen oliven)		
Rapsfrø og rybsfrø	12.01.91	
Vinterraps	—	
Sommerraps	—	
Ryps	—	
Solsikkefrø	12.01.95	
Soyabønner	12.01.40	
Ricinusfrø	12.01.50	
Hørfrø	12.01.61	
	12.01.69	
Sesamfrø, hampefrø, sennepsfrø, valmuefrø		
Sesamfrø	12.01.97	
Hampefrø	12.01.94	
Sennepsfrø	12.01.92	
Valmuefrø	12.01.93	
Tekstilplanter		
Hør	54.01.10	
Hamp	57.01.10	
Rårobak (også tørret)	24.01.10	
	24.01.90	
Humle	12.06.00	
Andre planter til industriel brug		
Cikorie	12.05.00	
Planter til medicinsk brug, aroma- og krydderplanter		
Safran	09.10.31	
Kommen	07.01.82	
	}	09.09 (11-13-15-17-18)
Andre planter til medicinsk brug, aroma og krydderplanter		09.10 (11-20-51-55-71)
		12.07 (10-20-30-40-50-60-70-80-91-99)
Friske grønsager		
Kål		
Blomkål	07.01.21	
	07.01.22	

	OSCE's kodenummer		
Anden kål			
Rosenkål	07.01.26		
Hvidkål	}	07.01.23	
Rødkål			
Savojkål (eller ribbekål)	}	07.01.27	
Grønkål			
Andre kål		1	
Grønsager med blade og stængel, undtagen kål			
Knoldselleri og bladselleri	07.01.51	2	
	07.01.53		
	07.01.97		
Porrer	07.01.68		
Hovedsalat	07.01.31		
	07.01.33		
Smalbladet og bredbladet endivie	07.01.36	1	
Spinat	07.01.29		
Asparges	07.01.71		
Wittloof-cikorie (endivier)	07.01.34		
Artiskokker	07.01.73		
Andre grønsager med blade og stængel			
Tandfri forårssalat	07.01.36	2	
Bladbeder og kardoner	07.01.37		
Fennikel	07.01.91	}	
Rabarber			
Karse			
Persille			
Roe-brocoli	07.01.97	1	
Andre grønsager med blade og stængel			
Grønsager, som dyrkes for frugtens skyld			
Tomater	07.01.75		
	07.01.77		
Agurker og asier	07.01.83		
	07.01.85		
Meloner	08.09.10		
Auberginer, græskar	07.01.95		
Spansk peber	07.01.93		
Andre grønsager, som dyrkes for frugtens skyld	07.01.97	3	
Rodfrugter, løg og rodknolde			
Knudekål	07.01.27	2	
Køkkenturnips	}		
Gulerødder		07.01.54	
Hvidløg	07.01.67		
Løg og skalotteløg	07.01 (62-63-66)		
Rødbeder	}	07.01.56	
Havrerødder og skorzoner			
Andre rodfrugter, løg og rodknolde		}	07.01.59
(purløg, radiser, turnips, peberrod)			
Bælgfrugter			
Grønærter	07.01.41		
	07.01.43		

	OSCE's kodenummer	
Bønner	07.01.45	
	07.01.47	
Andre bælgfrugter	07.01.49	
Champignon, dyrkede	07.01.87	
Friske frugter, herunder citrusfrugter, undtagen druer og oliven		
Spiseæbler og spisepærer		
Spiseæbler	08.06 (13-15-17)	
Spisepærer	08.06 (36-38)	
Æbler til fremstilling af æblecider eller æblesaft og pærer til fremstilling af pærecider eller pæresaft		
Æbler til fremstilling af æblecider eller æblesaft	08.06.11	
Pærer til fremstilling af pærecider eller pæresaft	08.06.32	
Stenfrugter		
Ferskener	08.07.32	
Abrikoser	08.07.10	
Kirsebær	08.07 (51-55)	
Blommer, herunder mirabeller og reineclauder; sveskeblommer	08.07 (71-75)	
Andre stenfrugter	08.07.90	
Nødder		
Valnødder	08.05.31	
Hasselnødder	08.05.91	
Mandler	08.05.11	
	08.05.19	
Spiselige kastanjer	08.05.50	
Andre nødder (undtagen tropiske)		
Pistachenødder	08.05.70	
Andre nødder (undtagen tropiske)	08.05.97	1
Andre frugter af træagtige planter		
Figner	08.03.10	
Kvæder	08.06.50	
Andre frugter af træagtige planter (undtagen tropiske)	08.09.90	1
Jordbær	08.08 (11-15)	
Bær		
Ribs og solbær		
Solbær	08.08.41	
Ribs	08.08.49	1
Hindbær		
Stikkelsbær		
Andre bær (f.eks. dyrkede morbær)	08.08.90	1
undtagen vilde morbær	08.09.90	2
Citrusfrugter		
Appelsiner og pomeranser	08.02 (21-22-24-27)	
Mandariner og clementiner	08.02 (32-36)	
Citroner	08.02.50	
Grapefrugter	08.02.70	

	OSCE's kodenummer
Andre citrusfrugter	08.02.90
Sukat	—
Limetter	—
Bergamotcitroner	—
Andre citrusfrugter	—
Druer og oliven	
Druer	
Druer til spisebrug	08.04 (21-23)
Andre druer (til vinfremstilling, til fremstilling af saft eller til fremstilling af tørrede druer)	08.04 (25-27)
Oliven	
Oliven til spisebrug	07.01.78
Andre oliven (til fremstilling af olie)	07.01.79 07.03.13
Andre vegetabiliske produkter	
Foderplanter ⁽¹⁾	12.10.99 1
Planteskoleplanter	
Frugtræer og buske	06.02 (19-40-51-55)
Vinplanter	06.02 (10-30)
Prydræer og buske	06.02 (71-75-79-98)
Forstplanter	06.02.60
Flettematerialer	
Vidjer, rør, spanskrør	14.01 (11-19-51-59)
Siv og bambus	14.01 (31-39)
Andre flettematerialer	14.01.90
Blomster, prydplanter og juletræer	
Blomsterløg og blomster, rod- og stængelknolde	06.01.10
Prydplanter	06.01 (31-39)
Blomster til afskæring, blomstergrønt og blade	06.03 (11-15-90)
Juletræer	06.04 (20-40-50)
Flerårige frilandsstauder	06.04.90 06.02.92
Frø	
Frø af landbrugsprodukter ⁽²⁾	06.02.95 12.03 (11-19-35-39-44-46-84-86-89) 12.03.31 1 12.03.49 1
Blomsterfrø	12.03.81

⁽¹⁾ F.eks. hø, kløver (undtagen foderkål).⁽²⁾ Undtagen frø af korn, ris og kartofler.

	OSCE's kodenummer
Produkter fra frugthøst (plukning) ⁽¹⁾	07.01 (88-89)
	08.05.97 2
	08.08.31
	08.08.35
	08.08.40 2
	08.08.99 2
	23.06.10 1
Restprodukter ⁽²⁾	
Restprodukter fra dyrkning af korn (undtagen ris)	
Restprodukter fra dyrkning af ris	12.08(10-31)
Restprodukter fra dyrkning af grønsager, der er tørrede	12.08.90
Restprodukter fra dyrkning af planter, der kræver konstant løsnet jord	12.09.00
Restprodukter fra dyrkning af planter til industriel brug	13.03.12
Restprodukter fra dyrkning af friske grønsager	14.02 (10-21-23-25-29)
Restprodukter for dyrkning af frugter og citrusfrugter	14.03.00
Restprodukter fra dyrkning af druer og oliven	14.04.00
Andre restprodukter fra dyrkning af planter	14.05 (11-19)
	15.16.10
	23.06.10 2
	23.06.30
	13.01.00
Andre vegetabiliske produkter	
Druesaft og vin	
Druesaft	22.04.00
Vin	22.05 (21-25-31-35-41-44-45-47-51-57-59-61-69)
Restprodukter fra vinfremstilling ⁽³⁾	23.05.00
Olivenolie	
Jomfruolie ⁽⁴⁾	15.07.06
Olivenolie, ikke raffineret ⁽⁴⁾	15.07 (07-08)
Restprodukter fra udvinding af olivenolie ⁽⁵⁾	23.04.05
Hornkvæg	
Tamkvæg	01.02 (11-13-14-15-17)
Kalve	—
Andet tamkvæg, ikke 1 år gamle	—
Kvier	—
Køer	—
Tyre til avlsbrug	—
Tyre til avlsbrug mellem 1 og 2 år gamle	—
Tyre til avlsbrug, over 2 år gamle	—

⁽¹⁾ F.eks. vilde champignon, tyttebær, blåbær, vilde morbær, vilde hindbær m.v.

⁽²⁾ F.eks. halm, blade, ærtebælge og bonnebælge.

⁽³⁾ F.eks. vinbærme, rå vinsten m.v.

⁽⁴⁾ De to produkter adskiller sig ikke ved forskellige produktionsstadier, men ved forarbejdningsmetoden.

⁽⁵⁾ F.eks. oliekgær og andre restprodukter fra udvinding af olivenolie.

	OSCE's kodenummer
Hornkvæg til slagtning og til opfedning	—
Hornkvæg til slagtning og til opfedning, mellem 1 og 2 år gamle	—
Hornkvæg til slagtning og til opfedning, over 2 år gamle	—
Svin	
Tamsvin	01.03 (11-15-17)
Pattegrise	—
Unge svin	—
Svin til opfedning	—
Søer til avlsbrug	—
Orner til avlsbrug	—
Enhovede dyr	
Heste	01.01 (11-15-19)
Æsler	01.01.31
Mulæsler og muldyr	01.01.50
Får og geder	
Tamfår	01.04 (11-13)
Tamgeder	01.04.15
Fjerkræ, kaniner, duer og andre dyr	
Høns	01.05 (10-91)
Ænder	01.05.93
Gæs	01.05.95
Kalkuner	01.05.97
Perlehøns	01.05.98
Tamkaniner	01.06.10
Tamduer	01.06.30
Andre dyr	
Bier	—
Silkeorme	—
Pelsdyr	—
Snegle (undtagen havsnegle)	03.03.66
Andre dyr	01.06.99
	02.04.99 1
Vildt og kød af vildt	
Vildt ⁽¹⁾	01.01.39
	01.02.90
	01.03.90
	01.04.90
	01.06.91
Kød af vildt	02.04.30

⁽¹⁾ Levende vildt omfatter kun opdrættet vildt og vildt i fangenskab.

	OSCE's kodenummer
Mælk til videreforarbejdning	
Komælk	—
Fåremælk	—
Gedemælk	—
Bøffelkomælk	—
Æg	
Hønsæg	
Rugehønsæg	04.05.12 1
Andre hønsæg	04.05.14
Andre æg end hønsæg	
Andre rugeæg end hønsæg	04.05.12 2
Andre æg end hønsæg	04.05.16
	04.05.18
Andre animalske produkter	
Uld (herunder dyrehår) ⁽¹⁾	53.01 (10-20)
	53.02 (93-95)
Honning	04.06.00
Kokoner	50.01.00
Restprodukter fra animalske produkter ⁽²⁾	} 15.15.10
Andre animalske produkter	
	43.01 (10-20-50-90)
	53.02.97
Landbrugsmæssigt lønarbejde ⁽³⁾	
Landbrugsprodukter, som næsten udelukkende indføres	
Olieholdige frø og frugter	
Jordnøddefrø	12.01.11
	12.01.15
Kopra	12.01.20
Dværgpalmenødder og -kerner	12.01.30
Bomuldsfrø	12.01.96
Andre olieholdige frø og frugter	12.01.99
Tropiske tekstilplanter	
Bomuld	55.01.00
Andre tekstilplanter	
Manila	57.02.00
Jute	57.03.10
Sisal	57.04.10
Kokos	57.04.30

⁽¹⁾ På betingelse af, at de udgør de vigtigste produkter.

⁽²⁾ F.eks. hud, dyrehår, pelskind af slagtet vildt, voks, gødning, aile.

⁽³⁾ Dvs. tjenesteydelser, som normalt præsteres af landbrugsvirksomhederne selv, for eksempel pløjning, høstning, tærskning af korn, tørring af tobak, klipning af får, pasning af dyr.

	<i>OSCE's kodenummer</i>
Ramie	54.02.00
Andre tekstilplanter	57.04.50
Andre tropiske planter til industriel brug	
Kaffe	09.01.11
Kakao	18.01.00
Sukkerrør	12.04.30
Tropiske frugter	
Tropiske frugter med skal	
Kokosnødder	08.01.75
Akajounødder	08.01.77
Paranødder	08.01.80
Pekannødder	08.05.80
Andre tropiske frugter	
Dadler	08.01.10
Bananer	08.01 (31-35)
Ananas	08.01.50
Melontræsfrugter (papaya)	08.08.50
Andre tropiske frugter	08.01 (60-99)
Råt elfenben	05.10.00

V. UFORARBEJDET TRÆ

Harpiksholdigt bygningstømmer og gavntømmer

Harpiksholdigt rundtømmer (nåletræ)

— 1. Uafbarket

- (1) Rødgran, hvidgran, douglas
- (2) Fyr, lærk

— 2. Minetræ

- (1) Rødgran, hvidgran, douglas
- (2) Fyr, lærk

— 3. Andet rundtømmer

- (1) Rødgran, hvidgran, douglas
- (2) Fyr, lærk

Harpiksholdigt træ (nåletræ) til papirmasse

- 1. Rødgran, hvidgran, douglas
- 2. Fyr, lærk

Brænde af harpiksholdigt træ (nåletræ)

- Rødgran, hvidgran, douglas
- Fyr, lærk

Bygningstømmer og gavntømmer af løvtræ

Rundtømmer af løvtræ

— 1. Uafbarket

- (1) Eg
- (2) Bøg
- (3) Poppel
- (4) Andre

- 2. Minetræ
 - (1) Eg
 - (2) Andre
- 3. Andet rundtømmer
 - (1) Eg
 - (2) Bøg
 - (3) Poppel
 - (4) Andre

Løvtræ til papirmasse

- 1. Eg
- 2. Bøg
- 3. Poppel
- 4. Andre

Brænde af løvtræ

Eg
Bøg
Poppel
Andre

Tjenesteydelser vedrørende skovbrug ⁽¹⁾

Andre produkter (f. eks. bark, kork, harpiks)

⁽¹⁾ Dvs. tjenesteydelser vedrørende skovbrug, som normalt præsteres af skovbrugsvirksomhederne selv (f.eks. fældning af træer).

*BILAG D***LISTE OVER DE FORMER FOR VIRKSOMHED, DER ER OMHANDLET I ARTIKEL 4, STK. 5,
TREDJE AFSNIT**

1. Telekommunikation
 2. Vand-, gas-, elektricitets- og dampforsyning
 3. Godstransport
 4. Tjenesteydelser i havne og lufthavne
 5. Personbefordring
 6. Levering af nye varer, fremstillet med henblik på salg
 7. Transaktioner i forbindelse med landbrugsprodukter, foretaget af landbrugsinterventionsorganer i medfør af forordningerne om de fælles markedsordninger for disse produkter
 8. Drift af handelsmesser og -udstillinger
 9. Oplagring
 10. Erhvervsmæssige reklamebureauers virksomhed
 11. Rejsebureauers virksomhed
 12. Transaktioner i forbindelse med virksomhedskantiner, indkøbssammenslutninger, kooperativer og lignende foretagender
 13. Radio- og TV-selskabers virksomhed med undtagelse af den i artikel 13, punkt A, stk. 1, litra q), omhandlede.
-

*BILAG E***LISTE OVER TRANSAKTIONER OMHANDLET I ARTIKEL 28, STK. 3, LITRA a)**

1. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt A, stk. 1, litra a), såfremt der er tale om tjenesteydelser vedrørende pakkepost
 2. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt A, stk. 1, litra e)
 3. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt A, stk. 1, litra f), bortset fra transaktioner foretaget af grupper af læger eller udøvere af dertil knyttede erhverv
 4. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt A, stk. 1, litra m)
 5. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt A, stk. 1, litra n)
 6. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt A, stk. 1, litra p)
 7. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt A, stk. 1, litra q)
 8. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt B, litra d), nr. 2, såfremt der er tale om tjenesteydelser præsteret af formidlere
 9. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, såfremt der er tale om tjenesteydelser præsteret af formidlere
 10. Transaktioner omhandlet i artikel 13, punkt B, litra d), punkt 6
 11. Afleveringer omfattet af artikel 13, punkt B, litra g), såfremt de er foretaget af afgiftspligtige personer med fradragsret for afgifter erlagt i tidligere omsætningsled på den pågældende bygning
 12. Levering af goder, omhandlet i artikel 15, nr. 2
 13. Transaktioner omhandlet i artikel 15, nr. 6 og 9
 14. Levering af goder, omhandlet i artikel 15, nr. 12
 15. Tjenesteydelser præsteret af de i artikel 26 omhandlede rejsebureauer og af rejsebureauer, der handler i den rejsendes navn og for hans regning, i forbindelse med rejser uden for Fællesskabet.
-

BILAG F

LISTE OVER TRANSAKTIONER OMHANDLET I ARTIKEL 28, STK. 3, LITRA b)

1. Opkrævning af entré ved sportsarrangementer
2. Tjenesteydelser præsteret af forfattere, kunstnere herunder udøvende kunstnere, advokater og andre personer i liberale erhverv bortset fra lægegerningen og dertil knyttede erhverv, såfremt det ikke drejer sig om de tjenesteydelser, der er anført i bilag B til Rådets andet direktiv af 11. april 1967
3. Tjenesteydelser udført ved hjælp af landbrugsmaskiner til fordel for enkeltstående landbrugsforetagender eller sammenslutninger af sådanne
4. Levering af fuldblodsheste og mynder
5. Tjenesteydelser og dertil knyttede leveringer af goder, præsteret af det offentlige post- og telegrafvæsen inden for området telekommunikation
6. Tjenesteydelser og dertil knyttede leveringer af goder, foretaget af bedemandsforretninger
7. Transaktioner præsteret af blinde eller af værksteder for blinde, under forudsætning af at de nævnte afgiftsfritagelser ikke medfører konkurrencefordrejning af betydning
8. Levering af goder og tjenesteydelser til organer, der har til opgave at anlægge, udstyre og vedligeholde kirkegårde, gravsteder og mindesmærker for krigsofre
9. Behandling af dyr, foretaget af dyrlæger
10. Transaktioner præsteret af hospitaler, der ikke er omfattet af artikel 13, punkt A, stk. 1, litra b)
11. Tjenesteydelser præsteret af sagkyndige i forbindelse med vurdering af forsikringskrav
12. Offentlig vandforsyning
13. Forvaltning af kreditter og kreditgarantier af en person eller et organ, bortset fra dem, der har ydet kreditterne
14. Inddrivelse af udestående fordringer
15. Deponering og forvaltning af aktier, andele i selskaber eller andre sammenslutninger, obligationer, og andre adkomstbeviser eller handelsdokumenter, bortset fra varerepræsentativer og de i artikel 5, stk. 3, omhandlede rettigheder og adkomstbeviser
16. Levering af bygninger og jord, omhandlet i artikel 4, stk. 3
17. Befordring af personer
Transport af goder, såsom bagage og motorkøretøjer, der medføres af rejsende, eller tjenesteydelser i forbindelse med personbefordring, fritages kun for afgift i det omfang, befordringen af disse personer er afgiftsfri
18. Levering, ombygning, reparation, vedligeholdelse, befragtning og udlejning af fartøjer inden for handelsflåden, bestemt til sejlads inden for Fællesskabet, samt af genstande, der er indbygget i eller anvendes ved udnyttelsen af disse fartøjer
19. Levering af visse investeringsgoder efter udløbet af fristen for berigtigelse af fradragene
20. Levering af materialer til genbrug samt af nyt industriaffald
21. Levering af forsyninger herunder proviant, til lystbåde, der forlader nationalt område

22. Levering af forsyninger herunder proviant, til luftfartøjer til privat brug, der forlader nationalt område
 23. Levering, ombygning, reparation, vedligeholdelse, befragtning og udlejning af luftfartøjer, som benyttes af statsinstitutioner, samt af genstande, der er indbygget i eller anvendes ved udnyttelsen af disse luftfartøjer
 24. Transport af varer på Rhinen og den kanaliserede del af Mosel samt transaktioner i forbindelse med denne transport
 25. Levering, ombygning, reparation, vedligeholdelse, chartring og udlejning af krigsskibe
 26. Transaktioner i forbindelse med guld, med undtagelse af guld til industrielt brug
 27. Tjenesteydelser præsteret af de i artikel 26 omhandlede rejsebureauer og af rejsebureauer, der handler i den rejsendes navn og for hans regning, i forbindelse med rejser inden for Fællesskabet.
-

BILAG G**VALGMULIGHED**

1. Den i artikel 28, stk. 3, litra c), omhandlede valgmulighed kan tilstås i følgende tilfælde:
 - a) ved de i bilag E omhandlede transaktioner:
medlemsstater, i hvilke der allerede gælder afgiftsfritagelse, men med mulighed for at vælge at erlægge afgift, kan opretholde denne valgmulighed;
 - b) ved de i bilag F omhandlede transaktioner:
medlemsstater, der som overgangsordning opretholder afgiftsfritagelse, kan give de pågældende personer mulighed for at vælge at erlægge afgift.
 2. Medlemsstater, der giver valgmulighed vedrørende sådan erlæggelse af afgift, som ikke er omfattet af stk. 1, kan give afgiftspligtige personer, der benytter sig af denne mulighed, tilladelse til at fortsætte dermed indtil udløbet af en periode på tre år fra tidspunktet for dette direktivs ikrafttræden.
-